

A MI LAPUNK

M A G Y A R P A R N A S S Z U S.

Csak egy éjszakára . . .

Irtta: GYÓNI GÉZA.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
A pártoskodókat, a vitézkedőket.

Csak egy éjszakára:

Akik fent hirdetik, hogy — mi nem felejtünk,
Mikor a halálgép muzsikál felettünk;
Mikor láthatatlan magja kél a ködnek,
S gyilkos ólom fecskék szanaszét röpködnek.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket;
Gerendatöréskor szállkakeresőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor siketlőn bögni kezd a gránát
S úgy nyög a véres föld, mintha gyomrát vágnák;
Robbanó golyónak mikor fénye támad
S véres vize kicsap a vén Visztulának.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Az uzsoragarast fogukhoz verőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor gránát-vulkán izzó közepén
Úgy forog a férfi, mint a falevél;
S mire földre omlik, ó iszonyú omlás, —
Szép piros vitézből csak fekete csontváz.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
A hitelleneket s az üzérkedőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor a pokolnak égő torka tárul,
S vér csurog a földön, vér csurog a fáról;
Mikor a rongy sátor nyöszörög a szélben
S haló honvéd sóhajt: fiam . . . feleségem . . .

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Hosszú csahós nyelvel hazaszeretőket.

Csak egy éjszakára:

Vakító csillagnak mikor támad fénye,
Lássák meg arcuk a San-folyó tükrébe,
Amikor magyar vért gőzölve hömpölyget,
Hogy sírva sikoltsák: Istenem, ne többet.

Küldjétek el őket csak egy éjszakára,
Hogy emlékezzenek az anyjuk kínjára.

Csak egy éjszakára:

Hogy bújnának össze megrémülve, fázva;
Hogy felrengne mind-mind, hogy meakulpázna;
Hogy tépné az ingét, hogy verné a mellét,
Hogy kiáltná bőgve: Krisztusom, mi kell még!

Krisztusom, mi kell még! Véreim, mit adjak
Árjéért a vérnek, csak én megmaradjak!

Hogy esküdne mind-mind;

S hitetlen gögjében, akit sosem ismert,
Hogy hívna a Krisztust, hogy hívna az Istent:
Magyar vérem ellen soha soha többet!

— — Csak egy éjszakára küldjétek el őket.

Tíz éve annak, hogy a vilagháború magyar Tirtaiosa, a przemysli várórség magyar csapatainak lantosa, Gyóni Géza (1886–1917) orosz hadifogságban a tudóvsz áldozata lett. „Lengyel mezőkön, táborüz mellett” című vers-kölete egyszerre ismerítette tette nevét. Egyszerű közlegény volt. A háború előtt előbb papnak készült, majd a „Bácskai Hirlap”-nak lett újságírója. A szegény, esendő ember mindennap leszámolt az étellel az ostromlott várban, de a kiömlő vér keresztisége emberré, költővé, halhatatlanná avatta. Mindenki ott tegye meg a kötelességét, ahová állították”, szólott főhadnagy-adjudáns öccse, mikor honvédtársai kérték, hogy Gézát helyezze át jobb helyre. Azóta ott pihen az orosz végtelen rónán, legfeljebb pacsirta zeng nyaranta a sírja felett. Gyóni Géza magyarság kötelességét. Neve a magyarság halhatatlanjai közt örökre ragyogni fog, akár a Balassi Bálint-é, a Petöfi Sándor-é.

053 378

A *Veni Sancte* után.

A kezdés és indulás meleg érzése lüktet a szeptemberi diák véniszanktés énekében. Valami nagy és szent az, mikor szerteszét a földön ezernyi ezer diákélet összefonódva és csillogó szemmel egy ütemben dobbantja a magasságok felé a Hit dalát. A magyar ifjúság iskolanyitó véniszanktája ma mélyebb értelmet áraszt, mint amennyit a szokásos keret szűke ad. Igaz ugyan, hogy a templomokba tanárok vezetik a diákságot ezen a napon, de a dolog lényegén ez nem változtat, mert hisz a tanár és az iskola is csak arra van, hogy mértékbe, mederbe meg ütembe rendezze a szabadon hömpölygő ifjú adottságokat. A becsületes tanár és a becsületes tanuló közt pedig mindig egyetértés és egység van. Már most mi mélyebb értelme van itt nálunk a keresztény vallások ifjúsági szent Lélek-imádásának? Hát az az értelme, hogy szeptemberre, iskolanyitáskor zárt sorokba tömörülve, ott az Úrnak emelt házban, kollektíven átérezzük erőink és tehetségeink adta nemzetfentartó ösztönt, ihleni és vágyini tudjuk a munkát, közösen akarni a Jövőt.

Egy magyar reneszánsz küszöbén állunk. A világháború vértócsás purgatóriumán keresztül hajtott magyarság új életre ébredt, európai létezésének második ezeréves napjaiban. Szebb és mindennél jobb jövőt akar. A Nyugat védőbástyája a barbár Kelet ellen: ma hadat üzen a halálnak és az életet akarja elfoglalni. Messzire láthatóan lobogtatja azt a zászlót, melynek színeit eleddig nem ismerte, vagy rosszul ismerte Európa: a magyar kultúra, a magyar szellemiség, a magyar élet zászlaját.

Magyarország ifjúsága mellett itt fontosabb elhivatás vár a kisebbségi magyar ifjúságra: Csehszlovákiában, Erdélyben meg a Vajdaságban.

Mert ez az ifjúság az, mely Makkai Sándor könyvével odaáll Ady Endre mellé; ez az ifjúság, mely Szabó Dezső Elsodort Faluja égésénél szervezi a regőscserkészek falujáró csapatait; a budapesti Zeneakadémiában hitvallást tesz a jubiláló Móricz Zsigmondnak; idegen országban egy, sokban más kultúra cirkulusaiban három nyelvvel is küzdve a gimnáziumtól a prágai, brünni, pozsonyi vagy akár kolozsvári főiskolákon keresztül mindig a legelső sorait alkotja, úgy előmenetelben mint jellemben; ez az ifjúság, mely krajcártalanságában és szociális nyomorában a saját lábán áll meg és küzd ki elismerését, állását és kenyerét; ez az az ifjúság, mely nem veszekszik egymás közt, mert világnézeti és vallási különbség nélkül: vérévé és velőjévé tette a nemzetföntartó, kultúrát hordozó energiákat: akar és tud magyar Jövő lenni!

Sok-sok ezer ifjú magyar imádságos, véniszanktés lélekkel indul most az Iskola felé, hogy megkapja a lökést a tudatos szellemi fejlődés felé vagy hogy már egyre teljesebben jusson be a szellem tüzengerébe, ahol izzik és formálódik a Lélek, a Szív és az Akarat. Ez az indulás rugékony, döng alatta a föld. Az új nemzedék jön benne. Az embermagyar új munka generációja. Vajjon ki az, aki nem bízik benne az Apák közül?

Boldogok szigete.

Irta: MÓRICZ ZSIGMOND.

A Duna gyönyörű színén, a felhők csillogó fényében úszik, úszik a szép fehér hajó. A hajó tele van fiatal kislánnyal, ártatlan vidám és csi-csergő sereggel.

Ha van a világon, ez igazán a boldogok szigeteje.

Ennyi édesség, ennyi üdeség, ennyi zavar-talan vidámság. S ennyi, ennyi nóta szó.

Több leányiskola volt kiránduláson s mindenik saját külön csoportjában, mint a méhek raja egymásra torlódva. S mindenik külön kórus. Egyik kurucnótát fúj, szelidített szöveggel:

Jön az ellen
dul, ful, éget . . .

Ki hitte volna, hogy rímet kell rontani, hogy a magyar kislányok meg nemételyeződjenek a nemzetek közti ellenséges érzületől . . .

Másik csoport azt dalolja, hogy:

Három derék szabó-
legény
Mek, mek, mek.

Nini, csak a németet nem szabad bántani, a szabókat szabad. Az nem árt a kislányok erkölcsének, ha a szabókat lenézik, csak a németet ne bántásák.

Hárman ültek egy kecskére
Ugy mentek ők be Bicskére,
mek, mek, mek! . . .

Egy harmadik társaság, mellettem, néhány kislány, belefárad az iskolai dalárversenybe s egyszerre tanúja leszek, a nagyszerű és soha meg nem lesett litoknak, *hogya terem a dal?*

Négy-öt kislány nótát költ. Egy sorát ez mondja, a másikat a másik. Mint a megrázott bokorról pereg a harmat s lent a füvecskék azt hiszik, eső esik, úgy pereg a kislánykákból az ötlet s egyszerre csak kész az iskola bucsúdala: oly gyorsan készen van, mint egy kis nyári felhő permetege.

Épen azt dalolták, hogy: „Eltörölt a hegedűm, nem akar szólani“ s ennek a dallamára rögtönözték így:

Elmegyünk mi egymástól . . .

Előbb csak ennyi volt. Percekig nem volt több, csak ezt dúdolták, azaz dehogya is dúdolták, tele torokból dalolták:

Elmegyünk mi egymástól . . .

Olyan negyedik, vagy hatodik polgárista kislányok lehettek, akik az iskolától ily ifjan bucsúztak s egyszerre csak megvan a másik sor. Egyik azt dalolja:

Régi osztálytársak . . .

Másik így korigálja, finom s csalhatatlan érzékkel:

Régi diáktársak.

No most a rím, a rím! Vártam, mi lesz. Kis küzdelem a szavakkal s kicsendül egy groteszk, furcsa rím-csoda:

Jusson majd eszetekbe az iskolatáska.

Mindnyájan kacagnak rá A tankönyv tanulhat ebből a vakmerőségből. Társak-ra az a rím jön, hogy táská! . . .

S aztán két remek sor épül:

A sok négyes, amit beszerezteél!

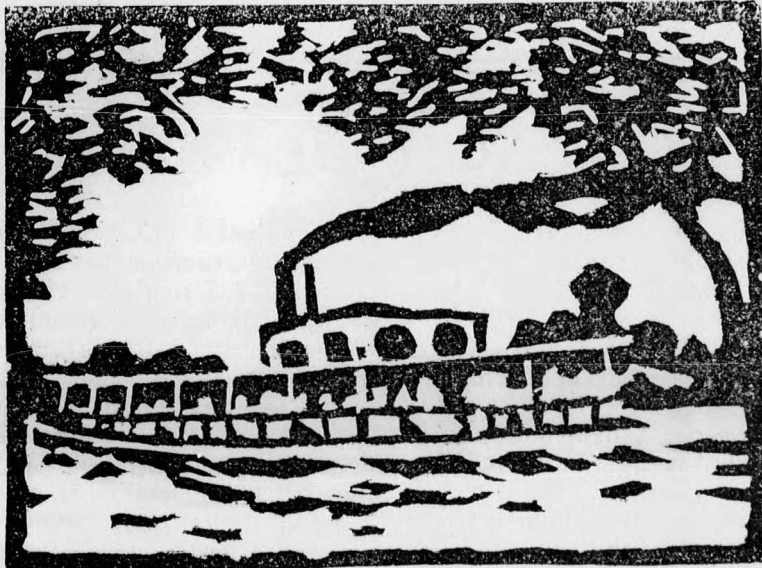
Most mi lesz! El ne rontsátok gyerekek! Dehogya rontják!

Mellettük áll egy tanárnő, nevetve figyelőket s azt mondja:

— Ennyi kitűnő koponyából ki fog valami jó jönni, -- biztos, hogy az osztály jelesei vannak együtt, akik imponálnak még a tanárunknak is. Van köztük a sötétben egy szürke kislány, aki állandóan vezet ötletben, hangban és pontosan tercel s így lett a másik sor:

A sok egyes, amit elvesztettél! . . .

El voltam ragadtatva. A hajó úszik az éjjeli vizen. Már csillagokkal van tele öntve az ég s ime kész a dal. Sőt készen jön a második strófa:

. . . úszik a hajó . . .

Jusson majd eszetekbe,
Az iskolapadja,
Annyi szenvedésnek volt
Élő szemtanúja.

Rajta, rajta, mondom magamban. Még valami
ötletet. S jön az ötlet!

Ahol annyit bujtál a könyv mögé . . .

Most megakadnak. Nevetgélnek.

Hogy a tanár . . . próbálgatják. Hogy a tanár . . .

Távolabbról kiált bele valaki, egy kislány-
hang:
majd megpukkadt bele! . . .

Nimfák kis zsizserlő kacagásával örvende-
nek fel zsinnyegve és vígan s kész a dal s most
már gyakorolják, harsogva s készen:

Elmegyünk mi egymástól,
Régi diáktársak!
Jusson néha eszetekbe

Az iskolatáska!
A sok négyes, amit beszerezteél,
A sok egyes, amit elvesztettél

Jusson majd eszetekbe,
Az iskolapadja,
Mely annyi sok szenvedésnek
Volt a szemtanúja.
Ahol annyit bujtál a könyv mögé.
Hogy a tanár majd megpukkadt belé.

Felkerekedik a kislánycsapat s kórusban
futnak a sikerért, az igazgatóhoz szaladtak az
uj indulóval s nemsokára jönnek vissza letörten.

— Menjetek a fenébe a számárságotokkal
— idézi valakinek a szavát egy hang.

Lecsúsztak.

Jaj Istenem, gondoltam. A kislányok életé-
ben mennyire benne van a nagy élet minden
harca, öröme s veresége.

Ma még csak játék: holnap fájdalom.

De a hajó szép, szépségesen szép s mégis
csak addig boldogok szigete, míg kislányokkal
rakva úszik az élet vizén . . .

Urfi.

Két nagy leffentyús füle alól kerek szemei
alig látszottak, hosszú lábaival a sok lépcsőn
íjedten csetlelt-botlott, mikor az erdővéd felve-
zette a széles tornácra.

— Tanúlt-e valamit az úrfi? — kérdezte az
úr, míg kedvtelven nézegette a széleskedő kölyök-
kutyát.

— Nem, nagyságos uram, nem tud ez még
semmit; ahogy méltóztatolt megparancsolni, csak
egy tanulatlanul vagyom egészen.

— Jobb is így, majd én betanítom a köte-
lességére, mert ez még a kutyának is van, hogyne
az embernek.

Urfi mindebből aligha értett valamit, mert,
látva új gazdája barátságos tekintetét, hallva
csendes hangját, érezte, hogy ide jó helyre jutott
s nagyvigan körülfutotta szíves barátsággal,
olyannyira, hogy majd feldöntötte. Az erdővéd
nagy ígyekezettel húzta ugyan a zsinéget vissza,
hanem ebből megint majdnem nagyobb baj lett,
de a fiatal gazda Úrfi nyakától egy-két arasznyira
keményen megfogta a zsinórt, úgy hogy nem
tudott széleskedve ugrálni. Urfi érezte, hogy
valami szokatlan történt vele, leffentyús fülei alól
kérdő-csodálkozással nézett új parancsolójára.

Itt kezdődik Urfi kultúrélete. Eleinte felet-
több értelmetlen volt s így megismerkedett a
korbács vékony szíjjával. Üvöltött, vinnogott
eleinte, de egy-egy csípős suhintás után az em-
lékező tehetsége egyre jobban nyílt s a tan-
órák eredményét jól feljegyezte. Úgyes, vidám,
játósos volt Urfi; egye csinosabban mozgott, a
fülei takarosak lettek s szép, okos szemei de-

rülten villantak elő. Egész deli urfivá nőtte ki
magát, miközben a korbács megsuhant paran-
csolója kezében. Egyre ritkábban ugyan s elég
volt gazdája hangját hallani vagy szigorú kemény
tekintetét látni, Urfi nyomban tisztában volt a
helyzettel.

Csak egy dolog tanulása ment nehezen.
Nem ismerte azt a kötelességei, hogy valamit
megvédjen, megőrizzen. Az enyém-tied között
nem tett különbséget. Minden mindenkié volt.
Jó ideig vitatta, hogy neki is joga van a friss
tojáshoz s bár énekes pályára nem készült, reg-
gelenként nyersen fogyasztotta. Végre mégis
„belegyőződött“ — jó egy pár suhintás után —
hogy a gazdájának nemcsak elsőbbségi, de örö-
kös joga van hozzá.

Kevesebb baj és ellentét volt a „szakta-
nalmányok“-ban. A t villámgyorsan megértette,
öszlönös mozgása ügyes, finom volt, türelme,
kitartása szinte csodábamennő. A gazdája meg
akarta tanítani, hogy őrizze, vigyázza, ami az övé
s ezt a „tantételt“ t egyre magyarázta. Lovagló-
vesszőjét messzedobta. Urfi villámgyorsan rohant
utána, szájába kapta s gazdáját, örült rohamban
tiszter is körül futotta, majd a vesszőt valahol
elhagyta s mint aki dolgát jól végezte, tért vissza
gazdájához. Jó időbe került, míg megtalálták a
vesszőt s gazdája szájába adta s fekvést paran-
csolt. Egy hívó fűtlyre Urfi nekilendült, de a
vesszőt eldobta. Nehéz sor volt, míg megtanulta.
Elhagyott keztyűt, eldobott zsebkendőt pontosan
visszaszállított s gazdája minden holmijára szinte
büszke öntudattal vigyázott, sőt a fegyverállványt

fogvicsoritva védte, úgy hogy Urfi jelenlétében nem volt tanácsos onnan még csak egy thermost sem levenni, nem az imádott puskát. Most már nemcsak gazdáját bálványozta, de ismerte és őrizte minden holmiját.

Valami névnap vagy mi volt, szóval nagy mulatás. Urfi únta a dolgot, hogy gazdája még hajnal felé sem került ágyba. Nem épen önzetlen volt ez a gondoskodás, de mert ő sem feketett le az ágy előtti puha szőnyegre, míg gazdája nincs az ágyban, hát már igen nézte volna kifelé a vendéget. Lassacskán el is szédtek, ámde egy, a szomszédos faluból, mégis csak ott maradt s erősen látszott rajta, hogy egész éjjel — nem vizet ivott.

De még egy nagyobb dolog is esett vele. Ugyan is lőbben jöttek együtt egy kocsin s a nagy buszításban bizony az itt maradt vendég bundáját is felpakolták és azt is elvitték a szomszédok.

No mi legyen most, mert most meg már mindenképen hazafelé igyekezett volna. Urfi gazdája úgy oldotta meg a kérdést, hogy befogatott s a saját bundáját adta a vendégre, meghagyván a kocsisnak, hogy majd vissza hozza, ha hazaville a vendéget s maga bement lepihenni.

De nem így Urfi! Gazdája finom meleg bundáját idegen emberen látva, igen nyugtalan volt s mikor a kocsi elindult, ő is utána kocogott, mert a bunda sorsát nem találta biztonságosnak. A kocsis csak kergeti vissza, az inas fűtyülget utána, Urfi sem mire sem hallgatva, rendületlenül vigyáz a bundára.

Az idegen úr csak bóbiskol a kocsiban, Urfi csak poroszkál gyanakodva a kocsi mellett, a kocsis meg sürgeti a lovakat. Egyszerre mi történik. Valami nagy furcsa száll a levegőben, majd csak hogy nem Urfira esett. Urfi nagyot csodálkozott, de amint jól kitapasztalja, látja, hogy az idegen úr kalapja, nagy sörtével díszülve. Tudja, mi a móres; felkapja a kalapot, kis sietéssel beéri a kocsit, szemmel tartja a gazdája bundáját. Kis vártatva visszanez a kocsis és ijedten látja a vendég kopasz fejét fényleni a csikorgó, hajnali hidegben. Ez már baj — gondolja — mert keresni kell a kalapot, de a másik percben látja, hogy Urfi nagy készséggel cipeli. Leszáll, elveszi tőle, a bóbiskoló fejére illeszti

s Urfit ugyancsak invitálja maga mellé, még a pokrócot is ajánlhatja neki.

De Urfit nem lehet rávenni, hogy a bundát láttávolon kívül hagyja s így érnek be az úrilak elé, hol bizony csodálkozással fogadják a ház urát. Segítenék is lefelé meg belefé az inas is, a szobalány is, ámde Urfi villogó foga és fenyegető morgása távol tartja őket. A kocsis csitítja, kergeti, de bizony Urfi nem tágit. Mit tegyenek? Végül is a kocsis észbe kap. Leszedi a bundát a vendégről s az urat szívesen elengedi Urfi s egy szempillantás alatt fenn van a kocsin, jól megtapossa a bundát, hogy ki ne essen s elégedett nyugalommal ráfekszik.

A kocsis visszaindul, Urfi tán még szundít is egyet a mozgalmas éjszaka után s csak arra ugrik fel, mikor az öreg inas nyul a bundáért. Igyekezik ugyancsak a szobába, hol az inas elmondja Urfi utazását.

A gazda máskor szigorú tekintete barátságosan néz Urfira, a máskor kemény kéz lágyan megsimítja s Urfi mereven áll előtte, farkcsóválásával jelezve boldog örömét, majd lepihen a puha szőnyegre s pár pillanat múlva a meleg szoba csendjében szépségesen álmodik a jól teljesített kötelesség boldogságáról.

Immár Urfi jól tudta, amit mindenkinek tudni kell: hűség, kötelesség-teljesítés, a tulajdon megőrzése adja a tiszta szép nyugalmat.

Péchy Gáspárné.

Urfi egy szempillantás alatt fenn van a kocsin

„A kultúra a léleknek a műveltsége, az ember egész valóságának a harmóniája a világnézettel.”

Csernoch János.

„Senkinek sincs joga egy nemzetet uralkodni, csak a szellemi és jellembeli kiválóságoknak. Minden egyébnak eszköznek kell lennie a szellem kezében. A magyar ifjúságnak azért kell küzdenie, hogy ahol magyarság él, ott a magyar szellem leg-erősebb és legkiválóbb hordozói legyenek az irányítók.”

Makkai Sándor.

„A magyar ifjúságnak hadat kell üzennie minden szűkkeblű kicsinyességnek, elmaradottságnak, szellemi tunyaságnak, elfogultságnak, pártosságnak és rosszakarató butaságnak. A magyar szellem legnemesebb és legkiválóbb tulajdonságainak érvényesülését kell kivívnia minden téren.

Makkai Sándor.

Munkácsy Mihály.

Lázár Béla, a jeles magyar esztétikus könyvet írt Munkácsy Mihályról, minden idők legnagyobb magyar festőjéről. A hézagpótló könyvet a budapesti Kultura könyvkiadó adta ki abban a szép és jól bevált monográfia sorozatban, melyben eddigelé Tolsztojtól Napoleon és Shakespearen át Rodinig és Rubensig megjelent minden emberi vezéregyéniség hivatott tollal megrajzolt portréja. Így valamiként szimbolum is a könyv külseje: a csakazértis félrehúzott magyar nagyokat odaállítja az örök emberi hősök széles távlatába, mint menyezettartó gránitoszlopot.

A nagy emberek útja mindig göröngyös.

Munkácsy életének adatai szédületes világsíkerről, hírnévről, gondtalan anyagi jólétről beszélnek s mi hajlandók volnánk hinni, hogy egész életét derűben, ragyogásban töltötte. De aki valaha is mélyebben nézett bele egy Munkácsy képbe, első pillanatra észrevette, hogy a művész sokat szenvedett. És ha utánajárunk, egyszerre elénk tárulnak élete mélytónusú árnyékai, a fiatalkori sok szenvedés, majd már a híres Munkácsy önmarcangolásban, lá-

Munkácsy : a síralomházban,

zas önmunkakévdében, tépelődésben lepergő évei. Mert ezekről beszélnek naplója, magánlevelei, önvallomásai, melyeket nemrég adtak ki összegyűjtve. Vizionárius erővel rajzolják ezek előttünk gondtalan, édes gyermekkorát, korai teljes árvaságát, a rideg nagybácsinál a Vidovszky fiukkal rajzolgatással töltött boldog időt s keserű emlékezések szólnak az asztalosinaskorabeli sok sanyarúságról. A kiméletlen bánásmód, durva testi munka miatt sokat szenved, önérzete is lázadozik ekkora megaláztatás ellen. Mint asztaloslegény a folytonos nyomorgásban, lelki gyötrelemben lázbeteggé lesz, kénytelen hazamenni nagybátyjához Csabára. Ezek az évek egész életre való drámai élményt halmoztak föl benne és örökre rányomták bélyegüket művészetére. Betegségéből lassan kilábolva egy cimfestőhöz kerül, akinél rátalál Szamossy Elek és fölismerve benne a tehetséget, festővé kepezi. Elérkezik tehát életének sorsdöntő fordulathoz, s következnek a Képzőművészeti Társulat ösztöndíjával tett utazások, tanulással töltött évek Bécsben, Münchenben. Am azóta, hogy

Szamossy mellé áll, már nem egyszer megjelent a nagy Rémm, az örök művészi lépelődés: vajjon lesz-e belőle igazi festő. Az 1867-i párisi világkiállításon nagy halással van rá a híres francia Courbet s lemondva régi vágyáról, hogy Knaushoz a genrefestőhöz megy Düsseldorfba, most Párisba szeretne költözni. Rövid időre hazajön s mivel nem bírja még a francia nyelvet, mégis Knaushoz megy. Itt festi meg alapos tanulmányok után bámula'os energiával, magyaros nagyotakarással az addig alig ismert, sőt inkább lebecsült fiatal művész első képét, a „Siralomházat“, mely egy csapásra nevet szerz neki Német- és Franciaországban.

A képnek, melyet itt bemutat olvasóinak „A Mi Lapunk“, tragikus központja a család. A férfi, a család fenntartója ott ül a síralomházban, láncra verve, halálra ítélve. Homloka komor redőkbe vonva, tekintéssel maga elé mered s a szeme nem tudni hova, valahova nagyon messze néz. Felesége a falnak borulva zokog, kislánya ár'atlan mítsem-sejtéssel, gyermeki csodálkozással néz rá. Mögötte a szuronyos pandúr, körülötte a

jóbarát, a mindenre kíváncsi inasgyerek, a gyermekét karján tartó megértve együttérző anya, az iszonyódó öregasszony s a többi kíváncsi mindmind mesteri alakok. Az asztalon feszület és sápadtan égő két gyertya, melyek halványan világítják meg az egyes alakokat, a kép többi részén sötét, tompa tónus uralkodik. A méretek, a halvány fény, a lefokozott szín, a levegő fojtottsága, a dermedtöcsönd a kisszerűség tragédiáját sikoltják felénk a képről. Mekkora lelki küzdelmekről beszél a földhözvágott Biblia. A láncravert arcán, szemem a nagy belső marcangolások után beállott lelki dermedtség vetíti ki hidegségét.

A szegénység, a mindennapi étellel való viaskodás, az élet kínos kálvária-útjának, meg-rázó eseményeinek szerető megértését tolmácsolja a „Siralomház“. A hatalmas érzéskifejező erő, lélekábrázolásának erős drámaisága, kis emberek tragédiáinak átérzése, a sötét tónus képezi Munkácsy művészetének alaphangját, mert ebben az átérzésben és saját szenvedéssel teli életében gyökereznek hatalmas alkotásai s ezek a tulajdonságok parancsolnak leginkább elragadtatást

képeinek szemlélőjére.

A sok ünneplésbe belefáradva újra dolgozni akar, de nem tud. Elveszti önbizalmát, érzi a siker után az emberek érdeklődését s fél a kudarcától. Borzasztó kétségek gyötrik, míg az örök jóbarát Paál László hozzá nem jön s meg nem nyugtatja. Belső kételyei elpihennek, Párisba költözve megházasodik s egymásután alkotja örökbecsű műveit. (Tépéscsinálók, Éjjeli csavargók, Zálogház, Múteremben, Falu hőse.) A Milton, a nagyszerű Krisztus Pilátus előtt, Golgotha meghozzák a világraszóló sikert. Ekkor már Magyarországon is melegen önnepelik. Miközben ezeket alkotja, újra megmegjelenik előtte a lelkét bénító kétely s Paál László halála után nincs, aki megvigasztalja, lelki egyensúlyát helyreállítsa. Belefáradva a folytonos előkelő társaséletbe, egy gyógyíthatatlan testi betegség is viszi feltartózkodatlanul a teljes összeomlás felé. Testileg-lelkileg letörve festi meg két utolsó művét a Sztrájkot és az Ecce Homo-t. Életének végső szaka heroikus küzdelem a betegséggel, fél, hogy újra jelentkeznek az anyagi gondok, félti hírnevét, bántja a mindinkább beteklő impresszionista kritika, s nem akar beteg lenni, nem akarja észrevenni, hogy fáradt, újra alkotni akar. Következnek az endenichi élőhalottak házában föltöltött szomorú évek, míg megmozdul a kegyelmes Vég és 1900. május 1-én kileheli hősi, agyongyötrött lelkét.

A halála után rövid idő múlva rendezett árverés nagy értékcsappanást idézett elő műveiben és egész művészetének értékelésében. Ebben nagy része volt az akkori új irányokért rajongó kritikának is. Különösen azokba a képeibe kapazkodott bele kiméletlenül, melyek alkalmasak voltak a külső szenzáció felkorbácsolására, de nem a művész lelkének legmélyéről keltek életre s megfeledeztek, vagy készakara elhallgatta azokat a nagyszerű, többnyire elvonultságban készült alkotásokat, melyekben a nagy mester lelkének öntudatlan erejét, teljesen önmagát fejezte ki. Ma újra elismerik művészetének nagy értékét mindenütt. Ennek be kell következnie előbb-utóbb, de biztosan. Munkácsy művészete él és élni fog míg az emberek tisztelik a Szépet, mert művészetének értékelését nem bizonyos irány, iskola diadalának, divatnak köszönheti. Munkácsy kívül, sőt föltötte állva minden iránynak nem osztályozható sehovámin! ahogy Aranyt, Petőfit sem lehet kimondottan a klasszicizmus, a romantizmus, vagy realizmus követőinek nevezni. Munkácsy művészete: jellegzetesen összefoglaló, magyar. S hangsúlyoznunk kell, hogy az a Munkácsy, aki Párisban élt mindig és mindent magyarul festett, mert a képeiben kifejezett magyar érzés, szellem hirdeli maroknyi nemzetünk nagy kulturahivatottságát idegen, hatalmas nemzetek előtt.

Csáder László.

Cserkészvezető imádsága.

Uram, — lehajtom némán a fejem,

*Sok a kudarc, s kevés a győzelem.
Mig ide értem, de sok tüske vert —
Gazok közé de sok csapás kevert . . .*

Te ott állottál mellettem uram . . .

*És én éreztem, hogy váltsága van
Minden mosolynak s könnynek egyaránt . . .
Váltság mindazért, ami tép és bánt . . .
A gyermekkacagásért — tiszta, bátor
Reggelekért, míg alszik még a tábor
S madárfütttyöt ringat szét az erdő . . .
Váltságot kérlek minden esti felhő
Napkelte, hold ezüstje, havas álom —
Váltságot szed mind, hogy valóra váljon.*

*S hogy fiaimnak lelke mind a szépet
Felszívhassa, miként a méh a mézet,
Reám teszed sulyos kezed, Uram —
És boldogságomon szeded a vámat . . .*

*Nem baj. Amire lelkem vágyva vágyott,
Elérte így is. Ifjú lelkek mélyén,
Kik tétováztak szakadékok szélén,
Csodás virágnak magvát rejtem el,
Melyet Te adtál s mely Neked felel
Illatban, tettben, hitben, akarásban.*

*Néki adj mindent . . . Oh Uram, ne lássam
A könnyeket a gyermekarcokon.
Ha tünni kell, hát itt vagyok. Rokon
A lelkem minden magányba nőtt fával,
Mely szembeszáll sujtó villámcsapással,
Üss engem Uram, — de őket kiméld,
Nem érdemlik a kísértés-veszélyt . . .*

*Hiszen én bízom. A felhők felett
Napsugárívből font az üzenet.
A megbocsájtás békésen ragyog
És titkot szikráznak a csillagok —
Angyali ének zendül csendesen . . .*

Kezedbe hajtom, Uram, búsz fejem . . .

Táborny Pál.

„Az életnek értelme az élet, de úgy, hogy ez folyton magasabb, tartalmasabb, éneklőbb, győzelmesebb élet legyen.“
Prohászka Ottokár.

„Úgy imádkozzál, mintha mindent csak Istentől várnál; s úgy dolgozzál, mintha Isten semmit sem adna.“
Szent Ágoston.

Kingyes.

A Holtuna partján hatalmas rezgőnyárfák alatt húzódik meg Kingyes-pusztá, a Feszty-család birtoka. Körös-körül az emberi izmok ereje kenyér alá törte a földet, de ez a pár szalma-fődeles házikó nem vesz tudomást az időről: áll ős mozdulatlanságban a titoktartó vizek partján és az árpád-magyar benyomását kelti, aki nem él már nomád életet, hanem megtelepedett és sárból kunyhót ragasztott magának össze.

Az a nevezetessége, hogy Feszty Árpádnak, a híres festőművésznek egy műterme volt itt. Mily csodálatos! A Körkép szerzőjét hogy megkapta ez az ős, faji erőktől duzzadó hely. Itt fogamzott meg a Körkép, itt mintázta annak alakjait: kingyesi és martosi parasztokat.

Öreg, csoszogó kasznárné nyitogatja az ajtókat. Egyszerű mestergerdés szobába lépünk, sok híres magyar nagyság fordult meg itt és mindegyik írt egy emlékmondatot, verset a gerendákra.

Az egyik helyen ez olvasható:

Augusztus 7,
Maradhatunk még.

Bródy Sándor.

És ezt a két sort megmagyarázza a következő vers:

Fogolylevest ettem,
Beteg sem lettem,
Szakács Bródy fejére
Szép koszorút tettem.

99. aug. 7. Feszty Béla.

A magyar széles jókedv és nagy mulatás bizonyítéka a következő Pósaritmusú versike:

Lányi Géza cimbalmozott,
Gárdonyi meg ugrándozott.
Vidám volt a nádas határ,
Pósa dalolt, mint a madár.
Ilyet nem látott a Kárpát,
Isten veled Feszty Árpád.

Nini! az egyik sarokban a többi jelős embőr verse mellett ott pöndörödik Göre Gábor bíró úr írása is, aki bolyongván az velágban, biztossan ide is elvetődött:

Másodszor is itten vótam,
Örömben majd meghótam.
A tanyának egy hibája,
Nappal minden éjszakája.

Egy magyar nagy ivásnál és nagy mulatásnál íródott ez a vers:

Csepü Danyi, Roznyák Berci és Tuba
Vígág után merültenek nagy búba.
Szíves lévén a kínálat
Oly nagyokat ők ivának,

Hogy elfogyott a boruk,
Nagy lón szomorozá-uk.
Söröd nincs, bár sok az árpád,
Isten veled Feszty Árpád.

Itt meg az aláírások vannak rimbeszedve:

Nem írhatunk, tele van már minden polc,
Jókai Mór, Ordódi és Jankovics,
Feszty Béla és Balog Imre a hamis.

94. szept. 18-án.

Sipulusz 95 máj. 13-án ezt írja:

Kirándulásból nem lett károm,
A meghívást másodszor is várom.

Kafka Margit:

Versem nincs, de van vágyakozó szívem. Amíg
élek ide visszajövök.

A későbbi írások közül Kingyes ős szépségét Ajtics Horváth Dezső írása örökíti:

Ha befordulsz egyszer is Kingyesbe,
Emléke ott marad örökre szivedben.

A következő szoba volt a műterem Az erdőre néző oldalán hatalmas színes ablak: a Duna felől ide jön a haladó napsugár, hogy lehulltában a színek diadalmas tömegében törjön szét. A falon művészképek és a nádas madarainak kitömött példányai. Itt dolgozott Feszty Árpád, itt mintázta a kingyesi és martosi parasztokat.

— Nagyon szerette ezt a helyet a nagyságos úr, mágyarázkodik a kasznárné. Még utoljára is ide akart jönni és azt mondta, hogy nincs nekem semmi bajom, kimegyek Kingyesre, majd meggyógyít engem a Molnárné főzlje.

Visszafordultak a záruk, visszaültek a szétriasztott emlékek a polcokra. És a hatalmas nyárfák csendjében tovább áll Kingyes-pusztá. Az ember lelke ugy beleimádkozta ebbe a csendbe minden magyar zseni tragédiáját:

Ki tanyája ez a nyárfás?
Nem hallik be a kurjantás
Tán aluznak vagy nem hallják
Vagy talán nem is akarják.

Jócsik Lajos.

— Az Amerikai Egyesült Államok legmagasabb palotája most épül Detroitban, 85 emeletes lesz. Jelenleg a legmagasabb épület 55 emeletes new-yorki Woolwort-palota.

— A pittsburgi egyetem most fogja megkezdeni egy tanügyi katedrális építését, mely 33 emeletes lesz.

— Tolstoj Ilja gróf most dolgozta át atyjának híres művét, a „Feltámadás”-t, amelyet Kaliforniában filmesítenek meg. A film címét és szövegét Hollywoodban most fordítják le 38 nyelvre.

A TÖMEGGYÁRTÁS.

A mérhetetlen technikai fejlettség jelen korában a gyári termelés főtörekvése: minél többet, minél olcsóbban előállítani, hogy ezáltal a szélesebb néprétegek és a gazdaságilag rosszul szituált munkásság számára is lehetővé tegyék az iparcikkek beszerzését.

A termelőknek tehát arra kell törekedniök, hogy a rendelkezésükre álló erőforrásokat, szellemi és testi erőket, továbbá a természeti kincseket a leggazdaságosabban állítsák a tömeggyártás szolgálatába. E meghatározás már magában hordja a többet, olcsóbban gyártás, helyes szóval tömeggyártás kritériumát.

Az iparban legjobban fizetett erő: az emberi erő. S ezért a tömeggyártásban legelső sorban arra törekednek, hogy a munkásnak ne vegyék túlságosan igénybe fizikai erejét, hanem a munkát gépekkel végeztessék s a munkásnak csak automatikus, megisméltődő mozdulatokat kelljen végeznie. Ennek pótolhatatlan előnye az, hogy a munkás egy-évtől munkájában oly nagy ügyességre és gyakorlatra tesz szert, amely biztosítja egyazon munkának fokozottabb és rövidebb idő alatti elvégzését. Természetes azonban, hogy ilyen munkához a legtökéletesebb munkagépek, a legjobb szerszámok szükségesek.

A tömeggyártás eszményének megtestesítőjeképpen Ford ot emlegetik; Tökéletesen megszervezett és amerikai talajba gyökerezett üzeme a többtermelés problémájának legideálisabb formája, amely a többtermelés maximumát biztosította.

Ford vezette be a szó szoros értelemben vett munkabeosztást, amidőn egy munkással ugyanazon helyen, állandóan ugyanazon munkát végeztette. S az ügyes, bevált ötleteknek hasznosításával igyekezett az autó-többtermelést — minimális eladási ár mellett — a maximumra fokozni. Legmodernebbül berendezett műhelyeiben a munkás csak felügyeleti és szerezői munkát végez. A szó igazi értelmében vett „gyártást” a gépek végzik. Az időmegtakarításra való törekvés fényes bizonyítéka, hogy a motorokon furandó 48 lyukat egy speciális gép egyszerre végzi,; a 48 lyuk egyenkénti kifúrása a drága munkaidőt tetemesen növelné. A munkás ideje a lehetőség határáig ki van használva s a gyárban töltött minden perc a munkának van szánva. Csak ily módon tud Ford 40.000 munkással 4000 autót gyártani, ami két és fél percenként egy-egy autót jelent.

A tömegesen előállított cikkekkel szemben a közönség mindig idegenkedve viselkedett. Ma már e felfogás teljesen elévült. A kisiparoság félelme sem aktuális, mert szebb, tartósabb és értékesebb holmik kedvelői továbbra is a kézműveseknek lesznek pártfogói.

Az ipar rohamos fejlődését csak örömmel üdvözölhetjük, mert egyrészt százazrekre menő tömegeknek nyújt munkaalkalmat, másrészt mindennapi cikkeinket teszi olcsóbbá. E nemes célt az ipar csak a legnagyobb technikai felkészültséggel szolgálhatja, amiben — hála korunk nagyelméinek — nincs hiány.

Horváth László.

Mesedélután Martoson

UTAZÁS A „VIRIBUS UNITIS“ KÖRÜL.

Irta: TICHY KÁLMÁN.

Ezek a nagy reflektorok jeladásra is alkalmasak. E célból vetítő korongjuk előtt egy finom acéllemezből álló, könnyen nyitható és csukható zsalu-féle szerkezet van. Ha a kezelő matróz ezt kinyitja, a kis lemezek éleikkel állván, minden fényt átbocsátanak s ha becsukja, teljesen lapjaikkal záródva minden fényt elfognak s így hangtalanul leadják a közönséges Morse-abchez nagyon hasonló haditengerészeti jeleket, melyek rövid és hosszú vetítések kombinációjából állanak. Minden hadihajó fel van szerelve dróttalan táviróval is, (az antenna a két főárboc csúcs között van kifeszítve) de ha ezt használni nem akarják, a reflektor hosszú és rövid pislogásai is elmondják a mondanivalót, persze a laikusnak teljesen kibetűzhetetlen módon.

(Az egyik zelenikai fürdővendég ugyan váltig erősködött, hogy ő teljesen ismeri és folyékonyan olvassa ezeket a jeleket s az érdeklődők unszolására egy ízben hozzá is fogott a lefordításukhoz, ami ilyenképpen sikerült neki: „Két hosszú ez ypszilon; egy rövid egy hosszú: az „s“, ez megint ypszilon, ez meg „e“; ejnye már megint „y“; ez is „y“, — mi az ördög van ezekkel?“ — s nagy mérgesen abbahagyta. S a kudarc után elgondolkozhatott rajta, hogy ezek az ördögös tengerészek miért is szeretik annyira az ypszilon?)

Egymás láttávolában álló hajók ezt a jelzés-módot még nappal is használhatják, mert a nagy reflektorok fénye oly erős, hogy ha az egész vetítő tányér a megszólítando hajó felé van fordítva, a vakító fény a napvilág mellett is észrevehető, persze már többé nem fénykeve alakjában, csakis a vetítő tükör felületén. Este azonban olyan hajók is „elbeszélgethetnek“ ily módon, melyek egymást nem láthatják. A Viribus pl. sokszor beszélgetett így a kattarói öböl legbelső s innen gyáltalán nem látható ágában horgonyozó „Admiral Spaun“ négykéményes cirkálóval: egyszerűen felvetítette a sugarat a magasba, megadta a felhívó jelet s aztán megkezdődött a hangtalan értekezés, a közbeeső hegyezen át.

Estéli jelzésekre még egy érdekes berendezés van a Viribuson. Az előárboc egyik keresztrúdjától a fedélzet felé kifeszített sodronyon öt kettős villanylámpa van mintegy kitűzve.

A kettős lámpák egyike piros, másika fehér üvegű. Van tehát egy sorban öt piros és öt fehér lámpa s elképzelve, hogy ezek közül éghet egy, vagy 2—3 etc. egyszerre s hogy ez a 2—3 vagy több égő lámpa hányféle kiválasztásban csoportosítható: a különböző jeleknek oly nagy tömege áll elő, melyet csak variáció számításal lehetne szabatosan meghatározni.

Egy-egy-ilyen lámpa jel (pl. 2 fehér 1 piros; 3 piros; 1 fehér 2 piros; 5 piros; 3 fehér etc.) nem betűt, hanem teljes szót, vagy kész parancsot jelent s olvasásukban a kezelőknek oly nagy gy-

korlatuk van, hogy az egymásra sűrűn következő, legkomplikáltabb jeleket folyékonyan leolvassák.

Nagyon érdekes, mikor ilyen jeladó és olvasó gyakorlatokat tartanak a hajók. A Viribus, mint rangelső és vezérhajó, gyors egymásutánban adta a piros és fehér kombinációk észvesztő chaoszából álló jeleket és a három másik hajó azonnal ismételte azokat, teljesen hibátlanul, a megértés jeleül.

A jeladás még annyival is komplikáltabb, hogy az egész sodrony, mely az öt kettős lámpát hordja, feljebb vagy lejjebb ereszhető és az így elért különböző magasság a jeleknek ismét más értelmet ad.

S még ezzel sincs kimerítve az éjjeli jeladó készülékek sora. Ugy az elő-, mint a hátsó árboc legislegesúcsán van még egy-egy villanykörte, melyek mindegyike a nagy reflektorokéhoz hasonló pislogó jeleket adhat.

Egy este az Aspern „dróttalan parancsot“ kapott, hogy azonnal induljon át Gravosába. Sötét este volt, mikor horgonyát felvonta s indulása után rögtön elkezdett csillogni az árboc-csúcs-lámpa: küldetéséről referált a Viribusnak. A Viribus hasonló pislogásokkal felelt s újra kérdezett, az Aspern újra felelt; már teljes gözzel haladt a Punta d'Ostro felé, alakja el is mosódott a sötétben, csak a jelzőlámpa csillog egyre; a Viribus mintha atyai jótanácsokat adna neki arra az időre, mig oldala mellől távozni kénytelen.

Lassankint úgy megszokja az ember ezeket a jelzéseket, hogy nem is *lát*ni, hanem *hall*ni véli, mint egy beszédet, amely azonban idegen, előtte érthetetlen nyelven hangzik.

Nappali beszélgetésre, — a már említett reflektorfényen kívül, — két berendezés van: a kézi és árboc-zászló jelzés; az előbbi, egymáshoz egész közeli, az utóbbi épen csak láttávolában álló hajók számára. A kézi zászlójeleket adó matróz a parancsnoki hid sarkára áll s élénk színfoltokra osztott zászlóval különféle lengető mozdulatokat végez jobbra, balra, felkörbe, negyedkörbe, amiből ismét valami rövid es tartalmas abc féle áll elő s a vezérhajó ezuton adja le parancsait a mellérendelt kisebb hajóknak es torpedóknak s amazok ugyanugy felelnek a parancsokra, mindig a parancs ismétlésével jelezve, hogy megértették.

Nagyobb távolságban az árboc-zászló jelzések szokásosak. A főárbocok keresztrúdjaik több helyen van erre a célra szolgáló, csigákon gördülő kötélzet s a képzelhető legkülönbözőbb színezésű és foltbeosztású zászlókból megfelelően összeállított csoportokat tüznek az előbb leeresztett s aztán újra a magasba felvont kötélzetre. A jelesoport egy ideig ott lebeg, aztán hirtelen lerantják és hihetetlenül rövid idő múlva újabb 4—5 tarka lobogót lenget a friss tengeri szellő. Ez a zászló-abc igen terjedelmes s 6—7 darabig terjedő összeállí-

tásokban rengeteg jeladásra képes. A hadi-abc minden államban más és más. Van aztán egy „nemzetközi zászló nyelv“, melyen a világ bármely nemzetének lobogója alatt járó hajók megértik egymást.

Nincs annál vidámabb, kedvesebb látvány, mint mikor ünnepnapokon, vagy nevezetes évfordulón az egész tarka zászlókészletet sorban fel-tűzik a hajó orrától a főárbocok csúcsain át a hátsó fedélzetig feszített kötélzetre s a sok sárga—piros—kék—fehér foltos zászló vigan lengedez a magasban, egészen más, derűs képet adva a különben oly zord hadihajónak.

Egyszer I. Ferenc József születése napján Gravosában voltam s akkor a kattarói „ösmerőseim“, a Viribus, Zrinyi, Radetzky, Spaun, Aspern, 4—5 torpedó üző s egy tucat fürgé torpedó is ott horgonyozott és teljes lobogódisszal ünnepelték a napot. Hogy micsoda tarkaság, fürgé libegés, lengedezés volt ott ennyi hajó zászlókötélzetén, az könnyen elképzelhető.

Este 7 óraker felharsant a Viribuson egy kürtjel s ugyanabban a pillanatban a lobogódísz köteleit valamennyi hajón eloldották s a sok száz meg száz tarka lobogó mint megannyi szárnyaszeget lepke zuhant a fedélzetre, ahol aztán hamarosan lekapcsolták őket, s mire a kürtjel után megindult dörgő üdvlövések nehéz ágyúfüstje eloszlott, az árbocok a szokott szigorú, disztelen me-revséggel szegeződtek az ég felé.

A különféle lobogók kezelése közül érdekes még a rangjelző lobogóé, amely a csatahajón valamely magasrangú tiszt jelenlétét jelzi. Egy reggel például megjelent a Punta d'Ostro szorosában a Radetzky, előárbocára felvont külön lobogóval jelezvén, hogy idegen magasrangú utasa van. Az öbölben levő összes hajók lobogó jelekkel tiszteltek. Majd a Radetzky éles csattanással ledobta horgonyát, utána súlyos csörömpöléssel bocsátva az emberderék-vastagságú horgonyláncát a tenger fenekére. A gözdaru még menetközben kiemelt a fedélzetről egy motorcsolnakot, mely a hajó megállásának pillanatában már vizen van s ime az admirális lobogó leröppen az árbocról, mert az admirális a hajó lépcsőjéről a csolnakba szállt. Most ott lebeg egy ugyanilyen zászló, a csolnak kormányrudja mellé tűzve.

Fényes fehér habot hasít a száz lóerős motorcsolnak a sötét tengervizen s pár pillanat alatt a Viribus lépcsőjéhez kanyarodik. S amely pillanatban a magas vendég a lépcsőre teszi a lábát, már ott lobog a rangjelző zászló a Viribus árbocán! És így kíséri őt lépésről-lépésre, amint a többi hajókat is meglátogatja.

A jeladó berendezések után az optikai felszerelésről csak annyit, hogy a Viribus a vagyont érő periscop-távcsöveknek, tájolóknak, céltávcsöveknek egész seregével van ellátva. Ezek közül a nagykaliberű ágyukra szerelték kellően védett helyre vannak erősítve, csak csillogó üvegszemeik látszanak a számukra szabadon hagyott szűk nyi-

lásokon át; a parancsnoki hid két oldalán pedig, a fedélzeti részen egy-egy vértezett torony van beépítve a nagy átmérőjű és rendkívül fényerejű és végtelékig pontos adatokat szolgáltatató megfigyelő távcsövek kedvéért.

A Viribus géperejének nagyságáról és sokoldalúságáról már az eddigi adatok is fogalmat adhattak. Ugyanaz a 30.000 lóerős gép, amely a 20.300 tonnát óránként 20 mérföld sebességgel tudja mozgatni, hajtja a reflektorok s az egész hajó villanyvilágításának áramát adó, valamint az ágyútoronyokat villamos erővel ellátó dinamókat s a két óriási gözdarut, melyek 40 matrózt beto-gadó motorcsolnakot oly könnyen és szeliden emelték be a fedélzetre, mint akiknek ez gyerekjáték, mert nem ilyesmihez, de sokton-nasúlyú ágyúcsövek beemeléséhez vannak szokva; ugyanennek a gépnek acélüdeje látja el gözzel a kormányt mozgató gépezetet s azt a hatalmas hengerdobozt, melyre az emberderék-vastagságu horgonyláncok csavarodnak fel.

A Viribuson levők teljes létszáma az 1000-et megközelíti: újabb beosztás szerint később a létszámot 1200-ra egészítették ki.

A fegyelem a lehető legszigorúbb, a szolgálat igen súlyos s a kora hajnali óráktól késő estig percekre pontosan be van osztva minden teendő, (épügy, mint a napi élelem grammokra), azért olyan kedves és becses az ünnepnap, mikor délután pi-henőt kap a legénység s felváltva egy-egy része kimenőt is. Micsoda örömtől ragyogó barna arcokat latni abban a csolnakban, mely ünnepnap délután-ján a kimenőt nyert legényeket viszi a partra!

Kedves és gyorsan múltó pillanataik azok is, mikor fürdeniök szabad, ilyenkor az úszásban még gyakorlatlanabbak számára egy négy sarkánál fel-kötött hatalmas vitorla-ponyvát eresztenek a vízbe s ebben a rögtönzött medencében pacskolnak az izmos legények, míg más részük a hajókorlátról vagy a csolnaklejáró rudjáról ugrik hatalmas 4—6 méteres „fejeseket“ a gyönyörűen pezsgő, kristály-tiszta tengervízbe. Néha egy-egy mentőöv repül le a fedélzetről s hangos csattanással esik a vízre, so-káig forogva utána egy helyben; ezuttal nem ko-moly hivatását teljesíti, csak arra való, hogy a legények multságára legyen s hogy eggyel több okot találjanak egymást néhányszor jól megbuktatni.

Különben is egész nap folytonos munkával, a fedélzet, az ágyúk, ágyútoronyok, gépfegyverek tisztogatásával, ágyú- és kézi fegyver kezelési gyakorlatokkal, céllovással telik; ezekhez járul szeles napokon a vitorla kezelési gyakorlat, megfelelően felszerelt csolnakokkal, este reflektor kezelés, partra szállás, manőverek, parti őrség, mindez kérlelhetetlen pontossággal.

A gépfegyverekkel és kiskaliberű ágyúkkal való céllovást csaknem mindennap gyakorolják. Ilyenkor a hajótól kellő távolságra kivontatnak 3—4, pontonokon úszó, acélkeretre feszített vászon céltáblát s ezeket egymástól jó távol rögzítik, le-horgonyozzák. Néha órahosszat csattognak az éles

lövéssek s a parton álló néző igen jól megfigyelheti az eredményt: a vízbe esapó golyó helyén szökőkút módjára ugrik fel a sós hab s hófehéren ragyog a napfényen. A nagyobb kaliberű ágyúkhöz réngeteg felületű céltáblák vannak, szintén acélkeretre és pontonokra erősítve, de ezekkel csak a nyílt tengeren lehet gyakorlatozni a környezet veszélyeztetése nélkül s még ott is csak jól megválasztott, a rendes forgalmon messze kívül eső helyen.

A Viribus Unitisnak ez a körül-csolnakázása, melyre ezúttal kedves olvasóimat is meghívtam, épen azon a délelőtt történt, mikor egy Pólából dróttalan távirón érkezett parancs valamennyi, az öbölben horgonyozó hajót Gravosába parancsolt.

Már előbb feltűnt, hogy a csolnakokba szálláshoz szükséges kötélhágcsók tartórudja be van vonva, (az oldalt leeresztett lépcsőn csak a tiszték járhatnak. A matrózok egy messze a víz fölé kifeszített rúdról, — melyről kötélhágcsók lógnak alá, — szállnak a csolnakba.) Minden csolnak a fődélzeten van már; az utolsó nagy motorcsolnakot, melyen a parancsnok a parton maradt családjától búcsúzni volt, most akasztják rézgyűrűinél fogva a gőzdaru sodronyára. Sima egyenletességgel emelkedik a hatalmas csolnak, mihamar látható remek vörösréz csavarja, mely az egészhez képest oly aranytalanul kicsi s mégis olyan hatalmas gyorsaságra képesíti a nagy bárkát, — majd még feljebb feljebb emelkedik a levegőbe s néhány benne maradt matróz már e légi utazás közben is szorgoskodik, hogy a motort, az üléseket s a kéményt vízhatlan ponyvával vonják be. Mikor elég magasan van már, megáll; s a gőzdaru, az erkélyén dolgozó gépész egy mozdulatára elkezd lassan oldalt fordulni, szép körivet írva le, míg a fedélzet fölé ér. Akkor ismét megindulnak a sodronyok, de már lefele; alulról szinten két három matróz segít s a benne maradt matrózok által akkorára már teljesen leszerelt és előírasosan befödött bárka oly simán ül oda a helyére, mint egy szelid galambfiók. Ilyen „galambfiók“ persze van 5—6, mindkét oldalon, mind a gőzdaruk hatáskörébe lerakva, amelyek őket apai gonddal helyezik a vízre s emelik ismét a szárazföldre, a fedélzetre.

Odafent nagy a sürgős-forgás. A hátsó fedélzeten épen őrsváltás van; a parancsnoki hidról reflektorjeleket váltanak a torpedóúzókkal, másik sarkáról kézi zászlójeleket ad egy matróz a „Rudolf“ felé, az oldallépcsőnél iszonyú tömeg friss húst raknak be, (fél ökröket egy darabban!) a hátsó árbocon egymást követik a tarka lobogójelek, parancsszavak és trillázó sípjelek, lábdobogás, gépek dübörgése: a legnagyobb pontossággal és számitással megy minden.

A hűtőköpennyel körülvett két toronyvastag kémény sűrű fekete gomolyban löki ki a nehéz füstöt: erősen lűtik a kazánokat s odalent a hajó mélyén tikkadtan dübörögnek a gépek. Elöl pedig, a hajó tikkadtan két hatalmas vizugárral mossák a horgony láncát, melyet ezalatt egyenletes lassúsággal von fel a horgonylánc-dob gőzgépe.

Érdekes volna így közel, a csolnakban megvárni a Viribus indulását. De a lánc igen hosszú, a felvonása igen lassan megy s a dél is közel van, pedig a partig még jócskán kell evezni. Indulunk tehát a part felé tolyton vissza-vissza nézve.

Azt már csak távesövön át láthattam, mikor a horgony kikerült a vízből; egy matróz leereszkedett hozzá egy szál kötélén s úgy mosta meg nagy gondosan a kezében tartott tömlővel. Volt mitől! S a megtermett matrózlegény olyan kicsi volt a horgony mellett, mint mikor a vasuti gépész odaáll a mozdonya mellé.

Éppen partot értünk, mikor egy fület hasító éles hang vág keresztül a levegőn: a Viribus szirénája üvölt; rögtön utána szép moll-akkordba hangolt gőzkürtje bűg fel, mint egy orgona, hangját percekig visszhangozzák az öböl zeg-zugai és a hegyoldalak. Ekkor már a hajó mögött nyugtalanodik, majd erősen habzik a víz: a csavar megindult.

A kormány is működni kezd s a hatalmas, 175 méter hosszú hajótest lassan elfordul, pár pillanatig épen hossz tengelye irányában látszik, aztán tovább kanyarodik, a fedélzet part felé néző oldalán zsebkendők lobognak, itt a parton épen úgy s most már határozott irányt véve méltóságteljes lassúsággal indul utjára a hatalmas acélszörny.

Orra hatalmasan hasítja a habos vizet, a részletek egyre jobban elmosódtak s a Punta d'Ostro szorosánál mihamar eltűnik az egész. S aki nem sajuálja a fáradságot és felmegy a hotel terraszára, jó tíz perc mu va újra láthatja a Viribust, azaz csak két kéményt és árbocait. A Punta d'Ostro alacsony földnyelve ugyanis messze belenyúlik a tengerbe s midőn a Gravosa felé tartó Viribus ezt megkerülve a nyílt tengerre ért, ismét feltűntek vaskos kéményei és karsú árbocai. Lassan haladt az alacsony halmok szilhouettje felett s azután végképen eltűnt a messzeségben . . .

(Vége.)

A szépségnek őre voltam.

Irta: Tamás Lajos.

*Rút tövis szűrt életembe
S utána, mint vér a sebből,
Folyt haragom gerjedelme.*

*Én a tövist nem bántottam.
Nem tudtam, hogy isten kedve
A virággal elvelette.*

*Csupán egy bogárért nyúltam,
Bűnös testtel és falánkan.
Dúskáll a lány szíromágyban.*

*És lám, ezért meglakoltam,
Mert egy röpke pillanatra
A szépségnek őre voltam.*

CSERKÉSZET

Nyári táborozások.

A rimaszombati cserkészek táborozása (jul. 14—aug. 1.) Ritka látványosság volt az a teherautó, mely július 14-én reggel 5 órakor 39 cserkésszel s körülbelül 20 mázsa súlyú ládával s csomagokkal megterhelve dőcögött végig puffogva Rimaszombaton a szülők kendőlobogtatása és búcsúintégetései között s indult Késmárk felé. El lehet képzelni, hogy nem volt valami kellemes ez az utazás; de autón mentünk s a kényelem hiánya nem hogy csökkentette volna, sőt fokozta a cserkészek jó kedvét. Két öreg cserkész kerékpáron követte a nagy kolosszust, köteleket kötve az autóhoz vonalták magukat; de Nyustya táján elfordult a két kerékpár s így aztán a két kerekező öreg cserkész is közénk ült.

Az út felséges tájakon vitt keresztül; egyik bámulatból a másikba esünk. Legjobban a murányi vár környéke tetszett a fiúknak, majd a Királyhegy vidékén gyönyörködtek; de mikor a Tátra elragadó, festői képe feltűnt, mindent feledve, csak ezt magasztalták.

Délután három órakor ért a gépkocsi Késmárkra, Thököly városába, hol a közönség lelkesen fogadott. Késő este lett, mire a tábornak kiszemelt helyre, a Goldbergbe érkeztünk podgyászok nélkül. A hatalmas ládákat ugyanis szekereken akartuk felszállítani a táborba, szekereset azonban nehezen lehetett szerezni, mivel éppen szénakaszálás idején érkeztünk.

A Goldbergbe vezető út igen rossz, sziklás, meredek, így aztán a csomagjainkat szállító szekér összetört az első fordulónál s a holmink egyrésze lennt maradt a Thököly-vár mellett. Védelmére őrséget hagyunk. 15-én felhoztuk összes podgyászainkat s oly hamar felépült a táborváros, hogy még játéokra is jutott idő, este pedig megtartottuk a Gyóni táborfűz-ünnepet.

A táborozás harmadik napján az idő erősre fordult s könnyebb megbetegedések is fordultak elő. Az esővel nem sokat törődünk, mert volt a közelünkben egy hatalmas fedett tánchelyiség, melyben esőzéskor részint cserkészfoglalkozásokkal, részint játékokkal töltöttük az időt. Innen

néztük végig az előttünk elvonuló hatalmas forgószélet s felhőtölcsért, mely Szepesbélán nagy károkat okozott.

A táborunkat sokan látogatták meg, pedig minden várostól elég messze estünk. Késmárk közönsége nagy tömegekben keresett fel. Soha nem láttak még cserkész-tábori, el se tudták képzelni, hogy a cserkész maga főz s minden dolgot maga végez. A késmárki hölgyek több ízben ajándékokkal s a szeretet mindenféle jeleivel halmoztak el.

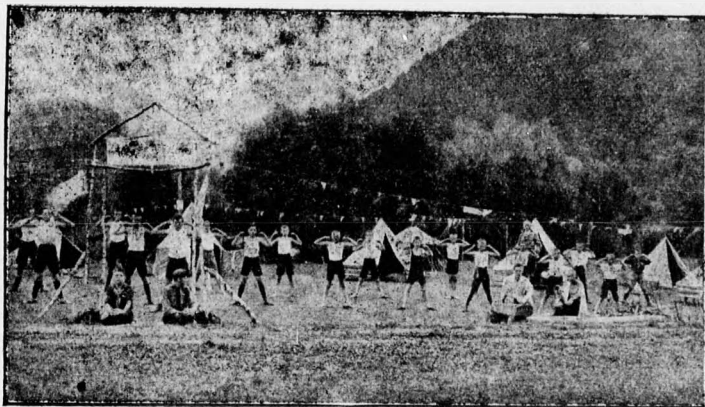
Meglátogattak két prágai vándorcserkésztestvérünk is. Két ízben is megfordult a táborunkban Kessler

Edgár Limbacher Bió társaságában s felkerestek a pozsonyi és érsekújvári cserkésztestvéreink, kik szintén a Tátrában táboroztak s végül meglátogattak a kassai vándorcserkésztestvéreink is.

A rendes tábori munkák elvégzése után, mikor az idő is jobbra fordult, kirándultunk a tarpataki vizesések-

hez, felkerestük a keleti Tátra legbájosabb tavát, a Zöldtavat; gyönyörködtünk a Csorbai-tó felséges panorámájában s láttuk a Poprádi tavat s öreit, a környező vadregényes zord sziklaóriásokat. Felmásztunk az Osztervacsúcsra s innen végtelen távolságba, messzemenne távolba is elkalandozott a tekintetünk. Végigmentünk majdnem az összes Füredekén s végül megnéztük a barlangligeti Cseppkőbarlangot s ráadásul mindennap gyönyörködtünk a Tátrában, melyet a Gerlachfalvi-csúctól a szepesbélai havasokig láthattunk mesés fekvésű táborunkból. Megnéztük még a közeli városokat is, különösen Késmárk sok történelmi nevezetessége ragadta meg a figyelmünket.

Már megszoktuk a vadont, nem féltünk a viperától, pedig voltak bőven s olyan hatalmas példányok is, hogy az egyiknek gyomrából három madarat szedett ki a tábori orvos. Megszoktuk a tábori tüzet, tábori kunyhót, a hűvös éjjelt, harmatos reggelt s elszoktunk az otthoni kényelmétől, de azért jól esett, mikor az otthoniak fölkerestek bennünket. Aztán megint magunkra maradtunk. Folyt a játék, kellemes volt a fürdés a pártos folyamban, a Poprádiban;

Tábori torna (Kassa)

édesek voltak a táborlüzeknél felhangzó nóták, aztán elérkezett az utolsó táborlüz-gyújtás ideje. Egy szép csillagos estén elbúcsúztunk a vadontól, a megszokott fáktól, a dalos madaraktól, a felséges Tátrától.

Úgy vágyott a szívünk haza s mégis úgy fájt a szívünk, hogy itt kell hagynunk a szívünk-szöz nőtt kedves sátorvárosunkat. Már indultunk a daloltuk, hogy „Isten veled cserkész-tábor...“, tekintetem odatévedt az erdőszre s elérzékelnyülve vettem észre, hogy az öreg úrnak is könnyű csordult ki a szeméből.

Rettenetes porfelhőben hozott hazafelé az autó. Lassanként eltűnt a Tátra, a Királyhegy, majd a murányi vár is és közeledtek az ismerős tájak. Nemsokára feltűnt hármastornyú városunk s megpillantottuk a hatalmas gimn. épületét.

A városkertből gyalog vonultunk át a városon. A szülők már vártak s csókokkal-ölelésekkel fogadták a napbarnított, porlepett, piros-pozsgás ifjakat s ez az ölelés, az a csók kárpótolta az elhagyott tündérkertet, a Tátrát, a kedves sátorvárost, a cserkésznek oly édes tábor. (Báthory Andor).

A táborozás eredménye: Legjobb táborozó: Pásztor István, legjobb őrs: a Sas-őrs. vezetője: Páricska Zoltán. Megdicsért szakácsok: Baltazár János és Diczy Pál. Kitüntetett táborozók: Gede István, Szilassy István, Szőnyey László, Urbányi Tibor, Virágh László és Vladár József. Segédtszettek előléptettek: Kubinyi László, Tóth Vilmos és Weinberger Tibor.

A pozsonyi és érsekújvári cserkészek táborozása. Júl. 3-tól júl. 31-ig a pozsonyi „Kiskárpátok“ és az érsekújvári „Czuczor Gergely“ csapat 80 cserkésze közösen táborozott a kismárki itafón. A hatalmas fenyves erdőktől körülvett táborhelyen vig élet uralkodott. Táborlüzek, versenyek és kirándulások tették felejthetlenné az ez évi táborukat. A kirándulások között említésre méltók: autotúra Dobsinára, Lőcse, Igló, Késmárk megtekintése, Zöldtő, szepesbélai barlang, Nagy tó, Téry és Sziléziai menház vidéke, Tarpataki vízesések, Csorba és Poprádi Tó vidéke, O és Uj Tátrafüred megtekintése. Minden nap utunk elvezetett Poprád, Tátralomnic és Matlárháza fürdőtelephez is. A táborlüt látogatták Janza Alojzo szövetségi titkár, Bečvárs zsupai megbízott, a kassai „Hasomer“ és a „10. raj“ cserkészei, a kassai „Oldboy“ cserkészek, továbbá a komáromi és rimaszombati cserkész-csapatok tagjai.

Június 15-én hatalmas táborlüz mellett áldoztak Gyóni Géza szellemének. A táborparancsnoki tisztséget Hornyák Odiló parancsnok beletgsége folytán július 20-ig Krendl Gusztáv és azután Marcell Zoltán látták el. (Kr G)

Az eperjesi 5. sz. magyar fiú cserkész-raj július 3–9-ike közt megrendezte első táborát 3 kassai cserkészfiúval együtt. Szinye-

Lipóc fürdő mellett. A tábor minden tekintetben sikerült. A létszám 14 fiú volt saját sátorral. Jó cserkészszellem és testvéries érzés vezette a táborozókat. — Aug. 13–15-ik napjain három-napos túrát rendeztek a krasznahorkai várba.

A kassai II. sz. magyar fiúcsapat. Somodi, abaujmegeyi községtől $\frac{1}{4}$ óra járásnyira ültünk ezidén 35-en sátrat, hogy bennük lakjunk két hétig Vilkovszky Armand parancsnok vezetésével, távol a város zajától, a szép, fenséges Természetben. Július 12-én felvertük a 13 „A“ sátrat, megástuk a konyhát, fölállítottuk a tábor kapuját, a 12 $\frac{1}{2}$ m. magas zászlórudat, hidat vertünk a mellettünk folydogáló patakon, stb. Az első héten rendbehoztuk a táborlüt: a forró nap alaposan megizzasztott s a 35–40°-os melegben csak a Pitykó nevű palak jó, hideg vize tudott alaposan megvigasztalni. Vasárnap, július 17-én, tábori ünnepélyt rendeztünk, kitűnően sikerült műsorral, amelyre kb 500 vendégünk érkezett. egyrészt Kassáról, másrészt pedig a környékről: Szepsiből, Tornáról, stb. A második hét inkább a cserkésztábor hete volt. Tábori mestereink: a festő, a szakácsok, a játékmester, a rádiós (egy öllámpás rádiónk volt, amit a rádiómester maga készített), stb., mind ragyogtatták művészetüket. Malacbandánk megszólaltatta a környék kutyáinak teljes vonítóképességét. A tornai várra mentünk egy ragyogóan szép napon kirándulni, ekkor ugyancsak élveztük a mészkőhegyek fenséges szépségét és a várról látható gyönyörű vidéket... Meseestét is szeretttünk volna egy szombati este rendezni a falubeli gyerekek számára, de „cserkész tervez, Isten végez“ — megnyiták az ég csatornáit, utána pedig egy olyan hatalmas orkán kerekedett, hogy a csuprok, csajkák, fakanalak, sátorlapok, körgallérok, lepedők, stb. egy társaságban repültek a levegőbe... A szél felforgatta az egész táborlüt s mikor a „szellőcske“ kb. nyolc órakor elállt: még gondolni sem lehetett arra, hogy a faluba menjünk, hiszen sáros, lucskos és összevissza rendetlen volt minden! — Másnap, vasárnap, utolsó tábori napunkon majdnem egész nap esett az eső s a várt 500 vendég helyett csak 5 jött... No, de se baj, keresztlüt úsztunk ezen is és hétfőn, július 25-én este ép bőrrel és szép emlékekkel megrakódva megérkeztünk Kassára.

... Esti tánortüzeinknél felsírt az édesbús magyar nóta: mintegy hangoztatva, hogy vannak még magyar fiúk, akik tudnak lelkesedni! Július 15-én Gyóni Géának, a világháború nagy magyar poétájának szenteltük táborlütünkét: szav lluk verseit, előadást tartottunk róla, énekeltünk s a szép magyar nóta magához csalogatta a környékbeli magyar parasztfiúkat, lányokat s azok némán, áhitattal hallgatták, hogy a nagy tüz körül hogyan danolják a város sápadtarcú fiai az ő tüzről pattant nótáikat... (Sziklay Dzsídás, írődeák)

Ifjúsági könyveink száma ismét két igen értékes művel szaporodott. Az egyik: *Lábán-Keresztúry: Magyar Regék*, a másik: *Bánlaky-Hesz-Sztrilich: Játékos könyv*. Mindkettő a Kazinczy könyvbarátok Társasága sorozatában a Voggenreiter Verlag berlini magyar osztályában jelent meg. A Magyar Regék anthológiája nyújtja a legszebb regéket, amelyek közül a mesélő-regélő cserkészek igen sokat felhasználhatnak falulátogatásaikon. Az igaz, igen sok az ismert rege köztük, de így együtt egy füzetben megkönnyítik a regéket keresők munkáját. Különösen szépek és használhatók: Diósgyőr, Puky Péter pénze, A Mohos tulkai, Hricsó-vár szelleme, Szélyvár, A lietavai csoda, Oroszlánkő, Beckó-vára, A Cukorsüveg regéi, A trencsényi kút, Bosnyák Zsófia, Csejte vár és asszonya, A budelini falüveg, Zboró és mások.

A Játékos könyv 120 oldalon nyújtja a játékok legváltozatosabb neveit. Vannak benne játékok a szabadban, labdajátékok, cserkészjátékok, röglönzött játékok a szobában, megfigyelési, tréfás, vízi és menetelés közben játszható játékok, több mint kétszáz. Minden magyar fiú talál benne szórakozást, vidámságot, jókedvet, örömet s aki nem szeret játszani, ebből a könyvből okveilenül megkedveli a játékot, amely a becsületese munka után ép olyan fontos, mint maga az élet. A mesedélutánokat viggá és maradandó hatásúvá minden cserkész e könyv segítségével teheti.

Csillaghullás. Nagyfalussy István verseskönyve. Egy ismeretlen poéta könyve ez, de tele érzéssel, lelkesedéssel, őszinteséggel. Minden vers egy-egy futó hangulat, mely természetes ösztönnel szakad ki a szerző lelkéből. Megkönnyebbülést okoz, de kibékülést sohasem, mert írója folyton harcban áll önmagával, lelke folyton jajong, élete elégedetlen, formálja önmagát.

„Az én arcképem sohse lesz kész
Hosszú évek óta
Gyúrom lelkem anyagát,
Torz fintorvonásait.
Mikor már majdnem
Kész a nagy mű,
Elgörbül a vésőm
S a finom vonalak
Elválnak torzzá..”

Éneklí magáról a költő. A könyv címlapját Thain János érsekújvári tanár, festőművész rajzolta. Ára 12 korona. Kapható a szerzőnél, Érsekújvár, Andódi u. 1.

Mészáros József: „Az égő Kárpátok alatt“. A komárommegyei Negyed községben lakó jónévű poétának második kötete ez a versgyűjtemény. Írója ekével, kaszával van elfoglalva s csak szabad idejében foglalkozik a költéssel, de ehhez aztán igazán ért. A magyar néplélek, a nyers őstehetség elemi erővel nyilatkozik meg benne. Komplikáltabb élményeit versben örökíti meg s tartalmuk mindig élvezetes és értékes. Magyar bánat, keserűség reménység, a jövőbe vetett hit, hetyke nekihevülés nyilatkozik meg a kurucdalokra emlékeztető költeményekben.

Marek Antal: „Ember az oceánon“. Az élet tengerének apró hajóseit mutatja be a szerző a könyvében, amint szirtbe ütköznek s rendszerint elvesznek. Az apró elbeszélések nyelve erősen fejlett, tökéletesen érejt. Az író meglátásai és átérzései a szépség köntösében jelennek meg, amelyet a szenvedés nemessége tesz vonzóvá. Kár, hogy a remekül megírt történetek itt-ott lélektanilag hibásak. Mindazonáltal az olvasó sok örömet talál a könyv elolvasásában. Ára 15 kor. Megrendelhető a szerzőnél: Losonc, Tugári-tér 6.:

Bánat aratáskor.

Írta: Mészáros József)

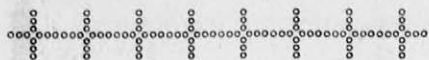
Némán feküsznek a búzarendek.
Suhog a kasza, könnyű a marok
És kinos csőd ül a tarló felett,
Mert elmaradtak a vidám dalok.

A nótás lányok, sűrű kereszték,
Isten tudja, most hol maradtak el,
Mely vidékre szállt a vidám kacaj
S hol hangzik most az öröm dala fel.

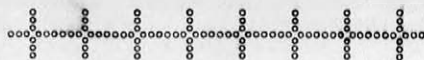
Csalfa lidércek járnak szüntelen
S ülnek nyomaszlón a falu felett,
Dübbent szivekből, kósza gondmanók
Kicsépellték a szent búzaszemet.

Borong a nóta, nem szól a nóta,
A szép napsugár már ránk se nevet.
Sötét felhők tornyosúlnak fönt
S villám cikkázik a fejünk felett.

*) Mutatvány a szerző „Az égő Kárpátok alatt“ című verskötletéből.

HIREK

Júniustól — szeptemberig.

sok minden történt a nagyvilágban, ami felé érdeklődéssel fordult A Mi Lapunk ifjúsága is. Azóta, hogy megjelent a júniusi számunk, néhányszor átrepülték az Atlanti Óceánt. Először a szerencsétlenül járt francia Nougesser és Coli mentek neki a Végtelen Víznek. De útközben elérte őket a vihar és ottvesztek nyomtalanul a tengeren. Egy huszonhárom éves amerikai pilóta: Charles Lindbergh volt az első, aki egy nappal és egy éjszaka leforgása alatt, folyton benn ülve a repülőgépbén, egyedül hallgatva az Anzani motor bűgását, tette meg az utat Lond Islandtól Párisig. Az ő nevéhez fűződik tehát a hallatlan újfajta siker, a technikai civilizáció óriási győzelme és az emberi hit és akarat mindent elbíró ereje. Lindberg után jött aztán Chamberlin és Levin, akik Berlinig repültek, aztán Byrd, a sarki repülő és mikor e sorokat írjuk, ép San Franciscoból indul két merész amerikai nem kisebb útra, mint átrepülni a mérhetetlen mesét: a Csendes Óceánt. Mennyi duzzadó erő és bátorság és ifjúságnak imponáló drága akarási konstruálódik életszimbólumba ezeknél a repüléseknél! De volt a nyáron más is. Bécsben, július 15-én, egy rettenő pénteki napon a maga igazságérzetében megsértett tömeg felgyújtotta az Igazságügyi palotát mérhetetlen értékű, történelmi, sőt magyar történelmi vonatkozású, irattárával és könyvtárával egyetemben. A bécsi forradalomban a rendőrség dühös gépkocsikázásnak áldozatává lett sok száz ember, akik közül több mint száz holtan borította az utcaköveket. Somorú esete és föllángoló példája ez annak, hogy ott, ahol nincs meg egyik oldalon a nemzetszeretet és kultúra becsülés, másik oldalon pedig ott a tehetetlen bürokratizmus és a felelősségnélküli vak osztálygyűlölet és izgatás és embermészárlás: ott nem virulhat élet, béke, kultúra és áldás. Volt még sok más érdekessége is ennek a nyárnak, sok földrengés és sok eljövendő földrengés előzete. De erről most nem! Most nézzünk végig a magunk sorain. Nálunk, legalább is az ifjúságban belül, nincsenek ellentétek, oppozíciók és harcok. Egyöntetű az akarásiunk, célunk, utunk, eszközeink. Politika helyett kultúrát csinálunk és azt a miénket hozzuk a magyar Falunak. Érezzük és tudjuk, hogy a Jövő a mi vállainkon nyugszik. A hangos szó helyett mi mindig a tettel felelünk. A táborokból napbarnítottan jöttünk meg és makulátlanul hoztuk vissza a fehér zászlót. Kiki elmondhatja, hogy jó munkát végezt! —r—

A losonci cserkészek ezen a nyáron nem szálltak nagy táborba, de helyette több kisebb-nagyobb kiránduláson voltak. Még június 26-án Füleken rendeztek jól sikerült mulatságot a Majális-téren, ahol a bérmaútján az éppen arra utazó rozshíói püspök, Bubrics Mihály, autójával megállott. A sorfalban sietve tisztelgő cserkészek nevében Scherer Lajos parancsnok üdvözölte a magas egyházfőt, aki válaszában a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a cserkészetéről, sok szépet és jót hallott a csapatról s további kitartásra buzdította a fiúkat, mert rövidesen az egész vonalon megindítja a cserkészcsoportok szervezését. Július 3-án Losoncon rendeztek majálisot s a befolyt pénz-

ből új sátorlapokat vettek. Július 15-én megtartották a Gyóni tábortűzet a kálnói hágó melletti erdőben közönség részvételével. Július 18-20-án mintegy 70 kilométert gyalogolva megmászta a Bikovó 1113 méteres csúcsát, közben a Kohlener Testvérek, a Chászár és Both családok és Mráz ev. lelkész vendégszeretetét élvezve. Aug. 14-15-én a Szi-nyec hegyre rándultak ki s hazajövet Ipolyberzencén egy tűzkárosult szlovák gazdának nyújtottak első segélyt, aki tanyája égését látva, elájult és csak 2 órai mesterséges lélegzés segélyével volt életre támasztható. Az életmentésnél kitüntették magukat Polgáry Pál, Gondás Lajos, Rakottay Győző és Gottlieb Dezső. Egynapos kirándulások is voltak Ipolynyitrára, Lázipusztára, stb. sőt e hó végén gyalog elmentek Rimaszombatra és vissza éjjeli gyakorlatokat végezve. A csapat számos tagja külföldön táborozott, ahol rokonaikat látogatták.

A kassai farkaskölyök törzset érzékeny veszteség érte. Tevékeny vezetője, Vécsey Rudolf (Dugó), tanulmányainak folytatása céljából külföldre ment. Helyét Hevessy Jenő foglalta el, ki minden tekintetben méltó arra, hogy a veszteséget pótolja.

A kassai 6. sz. magyar fiú cserkészcsoport 10 ujonca június 26-án tett fogadalmat. Az avató ünnepély a tóházi alagút mellett volt esti tábortűzzel egybekötve. A vezetést Kostya Sándor, az 5. sz. raj stíszteje, vette át Vilkovszky Armand parancsnok megbízásából s rövid időn belül igen szép eredményt ért el. A szép és hangulatos tábortűznél jelen volt a kassai II-ik csapat az 5., 10. és 3 d. rajok tagjai.

Csernoch János. Július 25-én meghalt Esztergomban Csernoch János dr. kardinális, magyar hercegprímás. Muzsáj nekünk is kegyelettel telt szívvel megállnunk ennek a nagy horderejű embernek a sirja előtt. Mert Csernoch János, aki a nyáron ép hetvenöt éves korában váratlanul elhunyt, az az ember volt, aki nagyszerű egyéniségében összpontosította az erő, az ész és akarat hatalmas energiáit. A szakolcai földhözragadt pásztor kisfia magában hordta már az esztergomi hercegprímás magyarországszerte ismert és értékelt adottságait. Szlovák szülőktől származott Csernoch János, s ezt az eredetét sosem tagadta meg. Ellenkezőleg! munkás magyarsága épp ettől a szakolcai eredetéből kapta tápláló nedveit. Két pápát választott, magyar királyt koronázott, három egyházmegyét kormányzott a legszörnyűbb idők viharában. Mindig nagyszívű és őszinte belátású felkarolója volt a magyar ifjúságnak. Csernoch János, aki pusztán nagy átmérőjű intelligenciája és ereje révén tette meg az utat Szokolca és Esztergom között, példa lehet, szinte iskolás elvonatkozásban, minden szegénysorsú magyar fiú számára. Benne szimbólumot kap a szunnyadó talentum aspirációja, a tetterő útkeresése és az érzések irányítása. Nagy ember volt, akit nem lehet újságcikkkel megmérni. Július 29-iki temetésén impozáns módon nyilatkozott meg az egész volt Magyarország őszinte gyászán.

Magyar cserkészek avatása Eperjesen. Három évvel ezelőtt a magyar cserkészet Eperjesen még hatalmas, terebélyes nagy fa volt; de a meg nem értés, türelmetlen-

ség miatt kipusztult. Am a kertészek nem pihentek, Fábry Viktor és Kissóczy Józsefné újból elültették a cserkészet némes csemetéjét és két havi munka után június 29-én főavatták az első cserkészeket, 25 fiút és 14 leányt. Reggeli istentisztelet után a Cserkészt Olthonban gyülekeztek az avatandók, a szülők, a cserkészek barátai, az eperjesi szlovák fiú- és leánycserkészek, a zsidó hasomer csapatok, valamint a kassai magyar fiú és leánycserkészek Vilkovszky Armand parancsnok vezetése alatt. Innen a csapatok zászlók alatt kivonultak Ceméte fűrdőre, ahol fenyvesek alatt, gyönyörű réten táborot vertek. Délután félnégykor kezdődött az ünnepélyes avatás Eperjes társadalmának legjobbjai jelenlétében. Kissóczy Józsefné avató beszéde után Fábry Viktor mondotta el buzdító szavait. A meghatottság miatt az öröm könnyei csillantak meg a cserkészek, a közönség szemében. Az avatásnál segítettek Sándor Károly, a fiúk- és Gömörly Kató, a leányok segédtsíztje. Este nyolc órakor kigyuladtak a táborútúzek, mintegy hirdelve a szeretet melegét, elöntötte a sok magyar, szlovák, zsidó cserkészfű szívét. Megható látvány! Magyar cserkészek avatásán a magyarokkal együtt ünnepeltek és örültek a szlovák és a zsidó cserkészek és az avatást a szeretet, a békeesség, a szöb jövö ünnepévé magasztosították. A parancsnokokon kívül ebben oroszánrészre van Lieskovský Rudolf szlovák kerületi parancsnok helyettesnek, aki mindent elkövetett a magyar csapat létesítésére és az avatási ünnep fényének emelésére. Szeressük egymást, hiszen testvérek vagyunk!

Sajtóalapunk javára 200 koronát adományozott *Konrády Lajos*, kassai prépostkanonok úr, a mindanyonyiunk által ismert és szeretett „Lajos bácsink“, aki áldásos életében minden szépet és nemest pátfogolt mindig, nemcsak szóval, de tettel, anyagi áldozattal. A mostani nagylelkűsége azonban háromszorosan nagyszerű cselekedet, mert szives adományával nemcsak „A Mi Lapunk“ anyagi helyzetén akart könnyíteni, de ezzel mintegy rámutatni a cserkészet fontosságára, ifjúság nevelő erejére és arra, hogy minden embernek minden nemes, önzetlen vállalkozást tehetségéhez képest támogatnia kell. A jóságos Isten áldja meg a mi Lajos bácsinkat jó egészséggel, megérdemelt öregséggel, hogy láthassa, hogy az általa elvetett mustarmag nő, erősödik mindnyájunk öröme és javára. Adományáért e helyt is hálásan emlékezik meg A Mi Lapunk szerkesztőségére.

HIVATALOS ROVAT

A Náčelníctvo Sväzu skautov R.Č.S. 1927. május hó 31. Prácában a kanderstégi jegyzőkönyv, valamint a Lučenecen 1927 május 15-én előterjesztett a magyar cserkészeknek a Sväzba való belépési feltételeit a következő jogi formákra helyezte:

1. A magyar cserkészek és magyar cserkészlányok belépnek a Sväz skautov R. Č. S. kötelékébe. Elfogadják a Sväz fogadalmát, cserkésztvörvényeit, alap- és rendszabályait, alantli bizonyos kivételekkel:

2. A magyar nemzetiségű cserkészrajok képviselőinek jogukban van a Hlavny Stan Sväzu skautov R. Č. S.-be egyellen egy személyt választani (a magyar cserkészek titkárja). Másféle választási jogokról, amelyet a Sväz tagjai birnak, lemondanak.

3. A Sväz skautov R. Č. S. felhatalmazásából a szlovenszkói magyar cserkészrajok felett a Miestonáčeľníctvo Sväzu skautov R. Č. S. pre Slovensko közvetlenül, vagy megbízottja útján felügyeletét gyakorolja.

4. A magyar cserkészrajok a Csehszlovák Köztársaság területén szervezhetők. Ezen rajok belső érintkezési nyelve a magyar nyelv.

5. A magyar rajok vezetői magyar nemzetiségű csehszlovák állampolgárok. A vezetőket a Náčelníctvo iktatja be, az illető raj javaslatára. A Náčelníctvo megtagadhatja a beiktatást, ha a felferjesztettek erkölcsi vagy politikai vétségek miatt büntetve voltak, vagy nem cserkészéletet élének.

6. A Hlavny Stanba választott magyar cserkész titkár képezi az összekötő kapcsot a Sväz, illetve a Miestonáčeľníctvo pre Slovensko és a magyar rajok között. Birnia kell a szlovák vagy cseh nyelvet. A magyar cserkész-titkár közli a rajoknak a Sväz illetve a Miestonáčeľníctvo meghagyásait és gondoskodik azok végrehajtásáról. Minden magyar raj neki felelős s ő viszont a Sväznek illetve a Miestonáčeľníctvonak felelős. Gondoskodik az új csapatok szervezéséről. A rajok vele leveleznek, neki küldik a járási megbízott (okresný zpravodajca) tudtával a jelentéseket, kimutatásokat, kívánságaikat stb. melyeket ő a Sväznek, illetve a Miestonáčeľníctvonak továbbít.

7. A magyar rajok a Sväzben, annak védelme és felügyelete alatt, a magyar titkár vezetésével, magyar szakosztályt alkotnak. Különleges ügyeik megtárgyalására tarthatnak összejöveteleket, táborozásokat stb., melyeket a magyar titkár hív össze. Ezen akciók azonban a Sväznek, vagy a Miestonáčeľníctvonak előre bejelentendők.

8. Az igazolványok, statisztikák és más kimutatások a kellő időben, a lehetőség szerint szlovák és magyar nyelven készítendők.

9. A magyar cserkészrajok igyekezni fognak Baden Powell elvei szerint a Sväz többi rajaival cserkésztestvéri egyetértésben élni s velük együtt munkálkodni. Viselik a Sväz jelvényeit s a rajszám mellett, magyar nemzetiségükhöz való tartozandóságukat nagy „M“ betűvel fejezik ki. A helységek magyar neveinek a szlovák helynév alatt való használata csak akkor engedhető meg, ha az illetékes hivataloknak kifogásai nem lesznek.

10. Ezen feltételeket a Náčelníctvo 1927. május 31-én tartott gyűlésén jóváhagyta.

Visszaélés a cserkésznévvel. Az utóbbi időben, de különösen a nyár folyamán sok „földköri utazó“, sok külföldi cserkészfiú, sok „Wandervogel“ járt Szlovenszkón, akiknek egy részéről kiderült, hogy nem cserkészek s jogtalanul viselik a cserkészruhát. Itteni cserkészeink nagy örömmel fogadták, szállást, ételmezt adtak s a végén becsapták őket. Volt olyan is, aki a határnál állítólag lefoglalt kerékpár kiváltásáért 400 koronát kért A Mi Lapunk szerkesztőjétől kölcsön (de nem kapott!) stb. Figyelmeztetünk minden egyes cserkészt, hogy mielőtt idegen cserkészzel szóba állna, kérje el az arcképes, cserkészsövetség által kiállított igazolványát. Ha ilyent nem tud előmutatni, mint csalót adja át a rendőrségnek.

REGESZ-HEMESZEGHY

Levél Szibériából.

— Gyóni Géza emlékére. —

Ott kinn az utcákon szállingózik a hó
Az egész városra mint egy lány takaró
Leszállott az este.
Ilyenkor még hosszabbak az órák
És az esti szellő szívem vágyódását
El-el viszi messze.

Révedező szemmel szomorúan nézek,
És élembe tűnnek a régi boldog évek,
Boldog ifjúságom.
Elémbe tűnnek a galamb dúcos házak,
Ahol vágyaim mindég visszaszállnak
Tüzes paripákon.

Odahaza ép' most nyílnak a virágok,
Itt pedig sötét varjú csapat károg
Gúnyosan fölöttem.
Pedig engemet csak azért sujt az átok,
Mert szerettem igen nagyon a világot,
Békésnek születtem.

Amíg odahaza álomba ringat
Minden boldog testvért a tavaszi illat,
Én fáradtan virrasztok.
A nagy árvaságban, a hazai tájról
És a rónaságon legelő gulyjáról,
Ébren álmodozok.

... De ábrándozásomból csakhamar fölver
Az ör lépése, midőn ellépdel
Az ablakom alatt.
A ködekbe épült hazai képekből
És az álmodozó örökös reményből
Mind kevesebb maradt.

És kint az utcákon szállingózik a hó
Az egész városra mint egy lány takaró
Leszállott az este.
Ilyenkor mindég hosszabbak az órák
És az esti szellő szívem vágyódását
El-elviszi messze.

(Rimaszombat)

Virágh László.

Szép, hangulatos vers, csak az a baja, hogy nem állítja elénk Gyóni sóvárgó alakját teljesen. Verselő készség van a költeményben, de a nyelvezetre jobban kell ügyelni, hogy ilyesmi ne csússzék bele „ébren álmodozok” álmodozom helyett.

A vándor.

Poros az út, a hold sötétlen néz
Az égnek tiszta, kékes peremén;
Az út kihalt, csak egy fáradt vándor
Igyekszik előre éjnek idején.

Ruhája rongyos, cipője nincsen,
Kalapja lyukain keresztül
Bántó hideg szél füttyürész vigan;
Ő pedig dűdereg szüntelenül.

Arca azért fel van derülve,
Nem fúrja lelkét a bú, a gond.
„Nem hagyja musztálni szegényt az Isten,
Ebben bizom én, ebben” — úgymond.

(Rozsnyó)

Smalkó László.

A költemény befejezése csonko, nyelvezete nem elég költői; bár készege van a verseléshez s festői képhez meglátása is elég eleven.

Látomás.

Fekete erdő, csend . . . magány
Tépett felhők és semmi más —
A nagy világ folyásáról,
Zajjáról nincsen híradás.

Évek során egymásra száradt,
Rég' elavult gondolatok —
Százszor megálmodott tervek
Töltik be az éjet s napot.

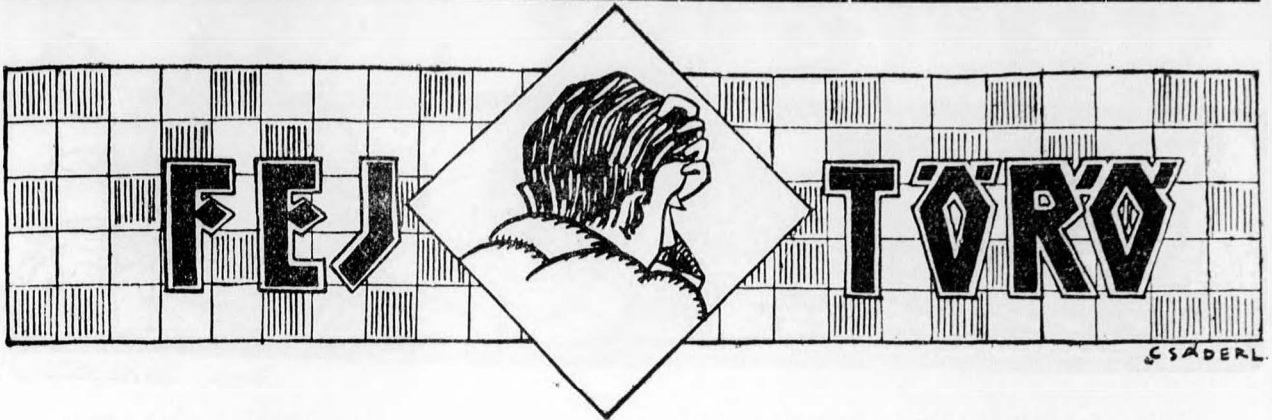
Ijesztő rémek serege
Lepi el magányom falát —
Holtak árján kavarnak
És csörtetnek a falon át.

Egy perc! . . . villám világánál
Száz ezer ajk sóhaja kél —
Dehogy! csak a zord fenyvek közt
Süvöltve zúg a déli szél.

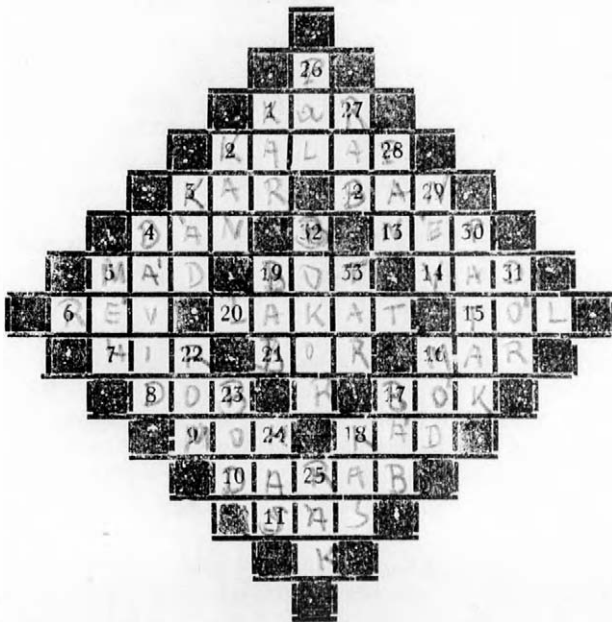
Fekete erdő, csend . . . magány
És ti, Ti kúsza fellegek
Takarjátok el előlem,
Mit rémes távol rejteget.

Kovács Endre

Nagyon is a képzelet világában jár. Több érzés, hangulat, melegség vonzóbbá teszi a verset, Endre úcsém. Aztán arra is törekedj, hogy kevesebb szóval többet mondj.

1. Keresztjószejtvény.

Vízszintesen: 1 A haszon ellentéte. 2 Fejeden hordod. 3 Végtag. 4 Európai nép. 5 Magyar város, híres boráról. 6 Ide igyekszik a tengerenlevő hajós. 7 Az újság ezt hozza. 8 Ige, de hirdetés közzétételénél használt zeneszerszám is. 9 Sziklán, fán termő növény. 10 Az egész egy része. 11 Víz növény. 12 Régi magyar méltóság. 13 A lömög rokonneve. 14 Ami nem szelid. 15 Határozói rag. 16 A kulya leszi. 17 A gavallér mond ilyent. 18 Ebben fürödnek. 19 Acserkésznek is van ilyen. 20 Fecsegő embernek ajánlanak ilyent a szájára. 21 Részegítő ital.

Függőlegesen: 1 Végtag. 2 Himdisznóra mondják. 3 Egyenlő vízszintes 18-al. 4 Góliát legyőzőjének neve. 5 Ez gyűjti a mézet. 6 A középkorra emlékeztet. 7 Vörösmarty „Marótbán”-jának egyik alakja. 8 Sok ember csak ennek él. 9 Víz állat. 10 Kocsin van, de méh is lakhat benne. 11 Minden rovar ilyen állapotban megy át. 12 Gazdag embernek van ilyen. 13 Egy apostol neve. 14 Aki nem szabad. 15 Erdei isen a görögöknél. 16 Minden embernek van. 17 Ebből lesz a folyó. 18 Görög nép neve. 19 Kúszó növény. 20 Az erdőben sok van ilyen. 21 A kopasz „rokonszava.”

2. Számrejtvény. Major Józseftől, Érsekújvár.

1, 11, 21, 5, = Magyar hős neve,
2, 9, 4, 8, 3, = Fiúnev,

Jegyzet. A megfejtést levelezőlapon október hó 10-éig kelj beküldeni. A nyertes könyvjutalmat kap.

„A Mi Lapunk” májusi számában közölt fejtörők megfejtése.

1. Keresztjószejtvény. Vízszintesen: 1 Aut. 2. ug-

6, 24, 17, 22, 19, = Fényképezésnél használatjuk,
7, 20, 12, = A görög mythológiában sok van,
14, 16, 10, = A göröngy rokonszava,
23, 13, 25, 18, 15, = Ige (inkább „be” igekezővel)
1-25-ig = Kedves cserkészdal első sora.

3. Sakkrejtvény. (Lóugrás) Faragó Miklóstól, Komárom.

*Csu-	me-	be	tok.	la-
rá-	ja-	bok ;	i	tok
s-e-	kód-	ti	ab-	Is-
nyil-	csos	ten	ja-	csak

Ha jól megfejtéd, Gyóni Géza egy kedves versének két első sorát kapod.

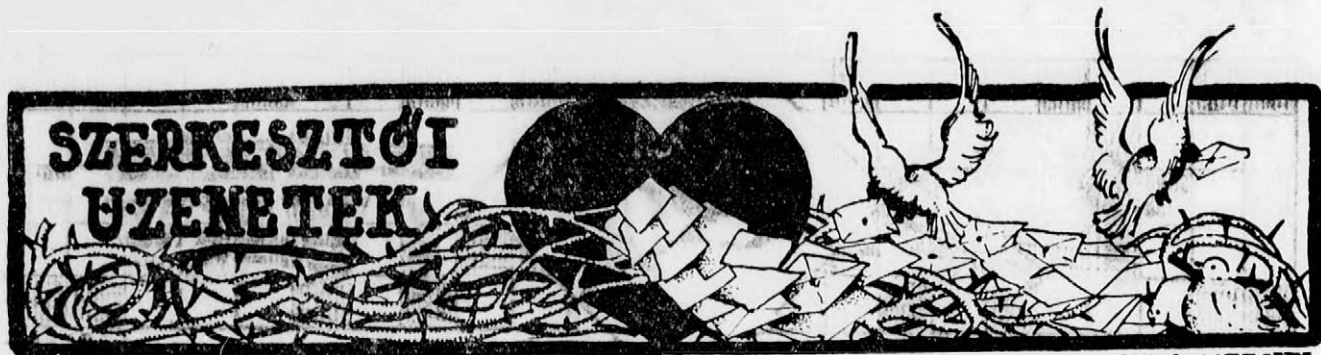
4. Egy órs dióosztása. Egy órs diót kapott. Az órsvezetőt megkérdezték, hány fiú van órsében? Az órsvezető így felelt: „Ha mindenik cserkészemnek 5 diót akarnék adni, az eszben egynek semmi sem jutna; ha azonban mindenik cserkészemnek 4 diót adok, még nekem is marad kettő.” Hány cserkész volt az órsében és hány diójuk volt?

ral. 3 ila. 4 gém. 5 via. 6 Máté. 7 dara. 8 Fene. 9 Radó. 10 Tompa. 11. Keve. 12 toka. 13 Béma. 14 Bóra. 15 nyi. 16 akt. 17 Rea (Sylvia). 18 bankó. 19 Lea. Függőlegesen : 8 fék. 20 eb. 3 Irán. 21 véka. 2 út. 22 telem. 23 k. b. 1 Agavé. 24 Antal. 25 búr. 26 ima. 27. nem. 28 tagad. 14 birka. 29 té. 30 arató. 31 Móra. 32 Orja (Oria). 33 ed. 34 —ka. 35 óra.

2. Számjószejtvény. A kérdéses szám 24.
3. Szórejtvény. „Nagy idők, nagy emberek”.
4. Betűrejtvény. Eső előtt, eső után.
5. Szótagrejtvény. Illem A kezdőbetűkből lesz:
láda Ilona
oltár A végbetűkből lesz:
neki Mária.
alma
6. Rákvers. Pék — kép.

Nyertes: Mészáros Ferenc Sándor, Egyházzelle „Szinyei Ferenc: Arany János” című könyvet elküldöttük címére.

Helyesen megfejtette: Beregszászról: B. Kovássy, Szabolcs, Spiegel Miklós. Egyházzelléről: Mészáros Ferenc Sándor. Eperjesről: Keller Alfréd, Mikalidesz Rózi, Zahler Tibor. Érsekújvárról: Szőke Béla. Fülekről: Noszaly István. Kassáról: Spiegel Miklós. Komáromból: Spielmann Miklós. Nyitráról: Deák János. Pozsonyból: Berecz Jenő. Rimaszombatból: Vadady F. Testvérek, Szilassy István. Tardoskéről: Morvay Gyula. Udvárdról: Galla József.

Regős NEMESSZEGHY

Sokan a nyár folyamán táborokból, vándorlásukról, kirándulásaikról, külföldről felkeresték a szerkesztőséget kedves képes apjaikkal. Fogadják érte hálás köszönetünket: — **Többen** Lajos-napi jókívánataikkal halmozták el. Mivel nem válaszolhatok mindenkinek, figyelmüket e helyt köszönöm meg. — **Delej Zsuzsa Montreux.** Örvendek, hogy a svájci-életet úgy megkedvelte s ott is az elsők közt megállja a helyét. — **Dr. Király István, Balatonszepezd.** Nagytáborukból érkezett kedves megemlékezésük igen jól esett. Reméllem, hogy a fiúk jól viselték magukat, akik nem győztek eleget mesélni élményeikről. — **Karle Sándor, Pannónia.** Oslóból, a Vikingek hazájából küldött meleg üdvözlést köszönöm. Az útirajzot mielőbb kérem! Bár én is ott járhattam volna! **Vilkovszky Armand Kassa.** A képet és a tábori beszámolót köszönöm, de ez utóbbi később jött s Dzsidas megelőzte. — **Báthory Andor, Rímaszombat.** Nagyszerűen sikerült táborotokban én is részt szerettem volna venni, de a körülmények ezt nem engedték meg. A parancsnoki összejövetel idejét, ha egy nappal későbbre halasztják, jó lesz? Akkor jöhettek? — **Krendl Gusztáv, Pozsony.** A löcsei átruccanásról küldött lapot megkaptam. Köszönöm. Reméllem, hogy a csapat igazoltatása már megtörtént s nincs semmi baj. — **Sefcsik Sándor, Pozsony.** A dinnyeshátpusztai cserkész-táborból küldött üdvözlést köszönöm. — **Haba Tibor, Beregvasz.** Hát hogy sikerült a nyaralás? — **Hevessy Jenő, Kassa.** Kimerítő szép leveledért köszönet. Kérdéseidre az őszi csapatközi parancsnoksági értekezlet fog választ adni. Addig türelemmel. A beküldött híreket felhasználtam. — **Weinberger Tibor, Rímaszombat.** A referátát köszönöm, de már más megelőzött velem. Nem baj, ugye, ha nem a tiedet hozom?! — **Sándor Károly, Felka.** Csak tartsd továbbra is a kezdedben a csapatvezetést, de tanulmányaidat se hanyagold el. A lapvezetést esetleg egy megbízható fiúnak lehetne átadni. — **Dobossy László, Újvár.** A beszámolót már előttem más küldte be. A vándorlásod milyen tapasztalatokkal végződött? — **Jócsik Lajos, Újvár.** Vándorlásodról írt szép írással örömmel hozom. Lesz neked még más mondanivalód is. — **Limbacher Bló, Korytnica.** Szép helyen vagy s örvendek, hogy a nagy csendben is megemlékeztél rólam s jól érzed magadat. Ölellek! — **Sáfary László, Munkács.** Urr Ida verskötegete megrendelhető a szerzőnél: Kassa, Bacsányi út 24. I — Az új előfizeteket köszönöm. Levél meggy! — **Heintz György, Kassa.** „Becsüld meg a pénzt“ legközelebb jön! Rejtvényeidből válogatunk. Szervusz! — **K. Endre Pozsony.** Lindbergh-ről írt cikked nem vált be.

Érdekes cserkészjáték.

A komancsa és a szíu indiánok kiásták a csatabárdot s öldöklő gyűlölettel rohantak egymásra. Gyorsláb, a szíu fiatal harcós ebben az időben megy el testvérével, Élesszemmel, hogy apjuk által rájuk hagyott titkot, az inkák kincsét felkeressék és elhozzák. Hazafelé viszik már a kincset, midőn a komancsák megtámadják és üldözni kezdik őket. Élesszem belehal kapott sebeibe, Gyorsláb is súlyosan megsebesül. Elrejtí a kincseket és nagy nehezen elvergődik törzséhez. Itt összeesik és csak annyit tud mondani, hogy a kincs a nagy Manatou fekete erdejében van. Szemét a halál árnyékolja be, mielőtt a rejtek pontos leírását adhatta volna. De a kincset már a komancsák is keresik, mert az üldözött nyomát éppen a fekete erdő szélén vesztették el.

A kincs helyének tervrajza egy cserkésznyakkendő belsejében van. Keressétek a nyakkendőt, de vigyázzatok, hogy az ellenfél szemének gyilkos sugara harképtelenné ne tegyen! Tehát csak óvatosan! Résen légy és jó munkát végezz!

A játék szabályai: A fiúk számmal vannak ellátva. A cél az, hogy az elrejtett tárgyat megtalálják és a szintén kijelölt táborhelyre vigyék (megjegyzendő, hogy az elrejtés alapos legyen, mert csak így tud a játék alaposan kifejlődni). Természetesen: mind a keresést, mind az elszállítást az ellenfél igyekszik megghiusítani, a számok lekiáltásával. Akinek a számát lekiáltják, az a játékból kimarad. Ha valaki az elrejtett tárgyat megtalálta, az a saját táborhelyére igyekszik vele, de addig őt is le lehet kiáltani és a tárgyat tőle elvenni, míg a táborhely területére nem ért. Győztes az a csapat, amelyik a tárgyat a táborhelyére vitte s azt indián üvöltéssel jelzi. Ha a tárgyat nem találták meg, úgy az a győztes csapat, amelyiknek több tagja van életben a játék lefűvásakor.

Szikora Béla.

A Mi Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala: Lučenec (Losonc) Madách-utca 11. E címre küldendők. A Mi Lapunk részére szánt kéziratok, levelek, rejtvény megfejtések, pályázatok, hirdetések, előfizetési bejelentések stb.

Tamás Lajos társszerkesztő címe: Bratislava (Pozsony) Hosszú-utca 23. szám 11.

Fenyves Pál dr. főmunkatárs címe: Budapest (Magyarország) IV., Egyetem-utca 4., I.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Scherer Lajos Lučenec (Losonc) Madách-utca 11.

Belföldi előfizetés: Egyes szám ára 2 Ké. Egész évre 20 Ké. A pénzt legcélszerűbb a 210698 sz. postatakarékszámra csekkjén beküldeni.

Külföldi előfizetés: 25 Ké (átszámitva: Magyarországra 56000 mK = 450 pengő. Romániába 176 leu). A pénzt legcélszerűbb postautalványon küldeni.

A Mi Lapunk megjelenik (július és augusztus kivételével) minden hónap elsején.